

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
สัญญาเลขที่ RDC60A0003

โครงการพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการ
งานวิจัยมหาวิทยาลัย
ภายใต้ทุนนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่

โดย
รศ.ดร.ก้าน จันทร์พรหมมา

พฤษภาคม 2560

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โครงการวิจัยท้าทายไทยและโครงการวิจัยตอบสนองนโยบายเป้าหมายของรัฐบาลและตามระเบียบวาระแห่งชาติ กลุ่มเรื่องนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่ ปี 2559 ที่มีการเพิ่มมหาวิทยาลัยเป้าหมายเพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางยุทธศาสตร์ของรัฐบาลในการใช้กลไกความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ กับพื้นที่ให้มากขึ้น ซึ่งในรายงานพิมพ์เขียว Thailand 4.0 ได้กล่าวถึงประเด็นที่จะขับเคลื่อนการวิจัยในพื้นที่โดยให้มหาวิทยาลัยในพื้นที่ส่งสมรรถนะความรู้ในพื้นที่ตอบโจทย์ของพื้นที่ด้วยซึ่ง สกว. ได้จัดกระบวนการพิจารณาและอนุมัติการสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยทั้งกลุ่มเก่าและใหม่รวมทั้งสิ้น 24 มหาวิทยาลัย และ สกว. ได้ออกแบบระบบติดตามหนุนเสริมการทำงานไว้ 2 ลักษณะ คือ

- 1) **ระบบพี่เลี้ยง** โดยกำหนดพี่เลี้ยงด้านการวางระบบการจัดการการวิจัยตลอดกระบวนการ ตั้งแต่การจัดการต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำให้มหาวิทยาลัยแต่ละ 1 ท่าน ที่จะทำงานใกล้ชิดกับหน่วยจัดการของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ สกว. ได้เรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการพัฒนาระบบการจัดการงานวิจัยในระบบมหาวิทยาลัยในการทำงานเชิงพื้นที่ จำนวน 8 ท่าน ซึ่งแต่ละท่านจะมีมหาวิทยาลัยที่รับผิดชอบหลักไม่เกิน 4 มหาวิทยาลัย (ตามรายงานในตารางที่ 1)
- 2) **ระบบสนับสนุนกลาง** โดยการสร้างการเรียนรู้ร่วมของเครือข่ายเป็นระยะๆ โดย สกว.จะเป็นผู้ออกแบบกิจกรรมจำนวน 3 ครั้ง

สำหรับการดำเนินงานโครงการนี้เป็นส่วนของระบบพี่เลี้ยงเพื่อช่วยวางระบบติดตามสนับสนุนให้แก่มหาวิทยาลัยผู้รับทุน โดยจะให้น้ำหนักในการทำงานระยะ 4 เดือนแรกกับการหนุนเสริมให้ผู้บริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเป้าหมายได้เพิ่มพูนทักษะในการจัดการงานต้นน้ำของการบริหารงานวิจัยเชิงพื้นที่ (upstream management) ซึ่งถือเป็นกระบวนการที่สำคัญมากเพื่อให้ได้ผลงานวิจัยตรงตามเป้าหมายและมีคุณภาพ

ผลการดำเนินงานของพี่เลี้ยงในการช่วยวางระบบติดตามสนับสนุนให้แก่ 1) มหาวิทยาลัยหลัก (มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช) 2) มหาวิทยาลัยเสริม (มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย) 3) การเข้าร่วมกิจกรรมของระบบสนับสนุนกลางจัดโดย สกว. ในช่วงระยะ 4 เดือน (วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2560 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2560) โดยได้ดำเนินการตามตารางกิจกรรม (ตารางที่ 2) ตามแผนที่กำหนดและบรรลุตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายในขั้นตอนของการจัดการต้นน้ำ (upstream management) ที่ สกว.กำหนด พร้อมทั้งมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อ สกว. ตามลำดับดังนี้

1. **ระบบสนับสนุนกลาง** เป็นการสร้างการเรียนรู้ร่วมของเครือข่ายเป็นระยะๆ โดย สกว.จะเป็นผู้ออกแบบกิจกรรม ได้เข้าร่วมในกิจกรรมที่เครือข่ายพี่เลี้ยงและ สกว. ร้องขอการสนับสนุนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของพี่เลี้ยงทั้ง 3 การประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshops) ทำให้
 1. ได้ทราบและเรียนรู้แนวทางและเครื่องมือในการจัดทำกรอบวิจัยเชิงพื้นที่ (workshop ครั้งที่ 1)
 2. ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดทำร่างประกาศทุนของแต่ละมหาวิทยาลัย 24 แห่ง (workshop ครั้งที่ 2)
 3. ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการบริหารจัดการงานวิจัยต้นน้ำ (upstream management) ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่ควรเป็นต้นแบบที่ดีในการจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ (workshop ครั้งที่ 3)
2. **การเป็นพี่เลี้ยงหลักและพี่เลี้ยงเสริมให้แก่ 5 มหาวิทยาลัย**

2.1. กรณี มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ 1. ได้กรอบการวิจัยเชิงพื้นที่ที่ได้นำเสนอไว้ในโครงการ 2. ได้เอกสารประกาศทุนตามกรอบการวิจัย 3. ได้ข้อเสนอโครงการวิจัยจำนวน 11 โครงการตามการประกาศทุน 4. ได้โครงการวิจัยที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อจัดทำสัญญารับทุนกับ สกว. จำนวน 11 โครงการ และโจทย์วิจัยยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามกรอบการวิจัยบางส่วน โดยมีข้อสังเกตคือ 1) มหาวิทยาลัยมีระบบการจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการให้บรรลุเป้าหมาย 2) ผู้บริหาร ผู้จัดการงานวิจัยและทีมงานมีความเข้มแข็ง มุ่งมั่นเพื่อความสำเร็จสูง 3) ในภาพรวมการมีส่วนร่วมของ stakeholders ในทุกขั้นตอนอยู่ในเกณฑ์ที่มีความเหมาะสม อย่างไรก็ตาม 4) ยังขาดการมีส่วนร่วมของนักวิจัยในที่ประชุมการนำเสนอโครงการในแต่ละโครงการเพื่อให้ทราบและเข้าใจในเป้าหมายร่วมของโครงการใหญ่

2.2. กรณี มหาวิทยาลัยทักษิณ 1) ได้กรอบการวิจัยเชิงพื้นที่ที่ได้นำเสนอไว้ในโครงการ 2) ได้เอกสารประกาศทุนตามกรอบการวิจัย 3) ได้ข้อเสนอโครงการวิจัยจำนวน 22 โครงการตามการประกาศทุน 4) ได้โครงการวิจัยที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อจัดทำสัญญารับทุนกับ สกว. จำนวน 22 โครงการ โดยมีข้อสังเกตคือ 1) มหาวิทยาลัยมีระบบการจัดการที่ดีแต่ระบบการบริหารจัดการโครงการยังไม่มี ความชัดเจนมากนัก เพราะมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงทั้งผู้บริหารสถาบันวิจัยและพัฒนาและการปรับระบบการจัดการงานวิจัย 2) ผู้บริหาร ผู้จัดการงานวิจัยและทีมงานมีความเข้มแข็ง มุ่งมั่นเพื่อความสำเร็จสูงมาก 3) ในภาพรวม ยังขาดการมีส่วนร่วมของ stakeholders จากพื้นที่ ในทุกขั้นตอนที่ควรให้ความสำคัญและควรปรับปรุงให้มีความสมดุลมากขึ้นและ 4) ยังขาดการมีส่วนร่วมของนักวิจัยในที่ประชุมการนำเสนอโครงการในแต่ละโครงการเพื่อให้ทราบและเข้าใจในเป้าหมายร่วมของโครงการใหญ่

2.3. กรณี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช 1) ได้กรอบการวิจัยเชิงพื้นที่ที่ได้นำเสนอไว้ในโครงการ 2) ได้เอกสารประกาศทุนตามกรอบการวิจัย 3) ได้ข้อเสนอโครงการวิจัยจำนวน 11 โครงการตามการประกาศทุน 4) ได้โครงการวิจัยที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อจัดทำสัญญารับทุนกับ สกว. จำนวน 10 โครงการ โดยมีข้อสังเกตคือ 1) มหาวิทยาลัยยังมีระบบการจัดการไม่ชัดเจนที่ควรปรับปรุงการประสานงานในทุกระดับให้มีความเข้าใจตรงกัน 2) ผู้บริหาร ผู้จัดการงานวิจัยและทีมงานมีความมุ่งมั่นเพื่อความสำเร็จสูง แต่ยังขาดระบบการจัดการ 3) ยังขาดการมีส่วนร่วมของ stakeholders (ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่) ในขั้นตอนการนำเสนอโครงการวิจัย ทำให้โครงการที่นำเสนออาจไม่ตอบโจทย์ตามความต้องการของพื้นที่อย่างสมบูรณ์และ 4) ยังขาดการมีส่วนร่วมของนักวิจัยเพื่อให้ทราบและเข้าใจในเป้าหมายร่วมของโครงการใหญ่และ 5) ยังขาดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย(stakeholders) จากพื้นที่ในที่ประชุมการนำเสนอโครงการในแต่ละโครงการ ที่อาจทำให้แต่ละโครงการวิจัยยังไม่ตอบโจทย์ที่ตรงกับความต้องการในพื้นที่

2.4. กรณี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีและมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

แผนงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีมุ่งเน้น คือ โครงการ “นวัตกรรมระบบการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวบนฐานชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในเส้นทางอารยธรรมศรีวิชัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี” โดยเข้าร่วมเวทีจัดทำกรอบการวิจัย ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี ในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2560 สำหรับแผนงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยมุ่งเน้น คือ โครงการ “การจัดการ

ทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง” มีเป้าหมายร่วมกันของชุมชนคือ การมีอาชีพที่มั่นคง ซึ่งการมีอาชีพที่มั่นคงนั้น จะต้องมีความรู้พื้นฐานทรัพยากรที่สมบูรณ์ คุณภาพน้ำและสิ่งแวดล้อมบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ และช่วยให้ระบบนิเวศมีความสมบูรณ์ รวมถึงชุมชนสามารถสร้างอาชีพที่มีรายได้พอเพียง กิจกรรมที่เข้าร่วมดำเนินการคือ ร่วมพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จ.ตรัง ในวันที่ 10 เมษายน 2560 ผลผลิตในการดำเนินงานกรณีของมหาวิทยาลัยเสริมทั้งสองมหาวิทยาลัยจะมีในรายงานของพี่เลี้ยงหลักคือ คุณเบญจมาศ ตีระมาศวณิชและดร.ปรีชา อุตระกุล

3. ข้อเสนอแนะ

3.1. ข้อเสนอแนะต่อโครงการ

1. ข้อเสนอโครงการในการกำหนดพื้นที่เป้าหมายเพื่อการวิจัย ควรให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาหรือยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดหรือองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อจะได้รับการสนับสนุนและการมีพันธกิจร่วมแบบ “ประชารัฐ” และจะก่อให้เกิดความร่วมมืออย่างจริงจัง (มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกัน)
2. กระบวนการจัดทำกรอบการวิจัยจะต้องมีส่วนองค์ประกอบของ stakeholders ที่เหมาะสม มิฉะนั้นจะทำให้การให้ข้อมูล การรับรู้และการมีส่วนร่วมไม่สมบูรณ์ ส่งผลกระทบต่อปัญหาในการพัฒนาโจทย์และนักวิจัยที่เข้าใจประเด็นปัญหาที่แท้จริงของพื้นที่ เช่นกรอบวิจัยพื้นที่ไม่สมบูรณ์ นักวิจัยไม่สนใจ ฯลฯ
3. หน่วยจัดการงานวิจัยงานวิจัยควรพิจารณาในเบื้องต้นว่าโครงการวิจัยที่นำเสนอมาทั้งหมดมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับกรอบการวิจัยหรือไม่ อย่างไร และยังมีช่องว่างในกรอบวิจัยใดที่ยังไม่มีข้อเสนอโครงการวิจัย ซึ่งจะส่งผลให้เป้าหมายของโครงการใหญ่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ได้
4. กระบวนการพิจารณาโครงการวิจัย มีข้อเสนอแนะ คือ 1) ควรมี stakeholders ที่เกี่ยวข้องจากพื้นที่ (จังหวัด ชุมชน อบต ฯลฯ) มาร่วมรับฟังและรับรู้ในทุกขั้นตอนหรือกระบวนการเพื่อให้เห็นว่าเป็นพันธกิจร่วมกัน 2) นักวิจัยที่นำเสนอโครงการวิจัยทุกคนควรรับฟังโจทย์วิจัยทุกโครงการร่วมกันตลอดการพิจารณาการนำเสนอโครงการวิจัย เพื่อให้เห็นเป้าหมายของโครงการใหญ่ร่วมกัน
5. การมีส่วนร่วมหรือแบบ “ประชารัฐ” (ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกัน) ควรจะต้องมีอยู่ทุกขั้นตอนตั้งแต่ เช่น 1) การกำหนดประเด็นของโครงการที่สอดคล้องกับแผนและยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ 2) การจัดทำกรอบการวิจัย 3) การพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย และ 4) การนำเสนอรายงานความก้าวหน้าของโครงการ

3.2. ข้อเสนอแนะต่อ สกว.

1. ระบบการบริหารจัดการที่แต่ละมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการมาระยะปีที่ 1 และ 2 ทำให้ได้ระบบการจัดการงานวิจัย (มิติที่ 1) ที่เข้มแข็งบางมหาวิทยาลัยและก็ยังมีบางมหาวิทยาลัยที่ยังไม่ชัดเจนนัก อย่างไรก็ตาม ยังไม่

พบว่ามหาวิทยาลัยใดที่นำไปจัดการ reprofile ยุทธศาสตร์การวิจัยของมหาวิทยาลัยที่เป็นรูปธรรม ซึ่ง สกว. อาจต้องเร่งผลักดันในประเด็นดังกล่าวให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. เนื่องจากพบว่าในหลายมหาวิทยาลัยมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูงเช่น อธิการบดี รองอธิการบดีที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับโครงการ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในความเข้าใจและต่อเนื่องของโครงการ จะมีผลกระทบต่อการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายของโครงการ จึงขอเสนอให้ สกว. จัดทำแนวปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวให้มีความชัดเจนและทำความเข้าใจกับทุกสถาบันเพื่อมิให้เป็นปัญหาต่อการดำเนินงานของโครงการในอนาคต

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	1
บทที่ 1 บทนำ	6
ความเป็นมา	6
วัตถุประสงค์	8
ขอบเขตพื้นที่และมหาวิทยาลัยเป้าหมาย	9
บทที่ 2 ผลการดำเนินงานตามกรอบภารกิจ	10
กิจกรรมเครือข่ายพี่เลี้ยงและ สกว.	11
กิจกรรมพี่เลี้ยงหลักและพี่เลี้ยงเสริม	11
1) มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	15
2) มหาวิทยาลัยทักษิณ	20
3) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	26
4) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	30
5) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	30
บทที่ 3 สรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะต่อ โครงการและ สกว.	32
ภาคผนวก	35
๑. ผลการประชุมในการจัดทำกรอบวิจัย มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	
๒. ผลการประชุมในการจัดทำกรอบวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	
๓. ผลการประชุมในการจัดทำกรอบวิจัย มหาวิทยาลัยทักษิณ	
๔. ประกาศมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เรื่องรับข้อเสนอโครงการวิจัย	
๕. ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เรื่องรับข้อเสนอโครงการวิจัย	
๖. ประกาศสถาบันมหาวิทยาลัยทักษิณ เรื่องรับข้อเสนอโครงการวิจัย	

บทที่ 1 บทนำ
สัญญาเลขที่ RDG60A0003
โครงการพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยมหาวิทยาลัย
ภายใต้ทุนนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่

สรุปผลการดำเนินงาน
ระยะเวลาดำเนินงาน 4 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2560 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2560
โดย
รองศาสตราจารย์ ดร.ก้าน จันทร์พรหมมา

ความเป็นมาของโครงการ

สืบเนื่องจากเครือข่ายองค์กรบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบช.) ได้สนับสนุนทุนวิจัยมุ่งเป้าในกลุ่มเรื่องนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน โดยมอบหมายให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นผู้บริหารทุนดังกล่าวมาตั้งแต่ ปี 2557 โดยได้ออกแบบให้เป็นการให้ทุนในลักษณะใหม่ คือ ทุนเชิงสถาบัน (Institution Grant) โดยมีเงื่อนไขให้อธิการบดีต้องรับผิดชอบการมอบหมายบุคคลมาบริหารโครงการเพื่อนำไปสู่การปรับระบบบริหารจัดการการวิจัยของมหาวิทยาลัยให้สามารถสร้างงานวิจัยและนักวิจัยเพื่อตอบโจทย์ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ได้ โดยเริ่มต้นจากมหาวิทยาลัย 9 แห่ง และต่อเนื่องมาจนถึงโครงการวิจัยท้าทายไทยและโครงการวิจัยตอบสนองนโยบายเป้าหมายของรัฐบาลและตามระเบียบวาระแห่งชาติ กลุ่มเรื่องนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่ ปี 2559 ที่มีการเพิ่มมหาวิทยาลัยเป้าหมายเพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางยุทธศาสตร์ของรัฐบาลในการใช้กลไกความร่วมมือกันกับภาคส่วนต่างๆ กับพื้นที่ให้มากขึ้น ซึ่งในรายงานพิมพ์เขียว Thailand 4.0 ได้กล่าวถึงประเด็นที่จะขับเคลื่อนการวิจัยในพื้นที่โดยให้มหาวิทยาลัยในพื้นที่ที่ส่งสมองค์ความรู้ในพื้นที่ตอบโจทย์ของพื้นที่ด้วยซึ่ง สกว. ได้จัดกระบวนการพิจารณาและอนุมัติการสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยทั้งกลุ่มเก่าและใหม่รวมทั้งสิ้น 24 มหาวิทยาลัย

อย่างไรก็ดีการขยายงานที่มีมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นจำเป็นต้องมีการวางระบบบริหารจัดการเพื่อติดตามและข้อเสนอแนะแก่มหาวิทยาลัยอย่างทั่วถึง สกว. จึงได้ออกแบบระบบติดตามหนุนเสริมการทำงานไว้

2 ลักษณะ คือ

- 1) ระบบพี่เลี้ยง โดยกำหนดพี่เลี้ยงด้านการวางระบบการจัดการการวิจัยตลอดกระบวนการ ตั้งแต่การจัดการต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำให้มหาวิทยาลัยแต่ละ 1 ท่าน ที่ทำงานใกล้ชิดกับหน่วยจัดการของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ สกว. ได้เรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการพัฒนาระบบการจัดการงานวิจัยในระบบมหาวิทยาลัยในการทำงานเชิงพื้นที่ จำนวน 8 ท่าน ซึ่งแต่ละท่านจะมีมหาวิทยาลัยที่รับผิดชอบหลักไม่เกิน 4 มหาวิทยาลัย ดังตารางที่ 1
- 2) ระบบสนับสนุนกลางในการสร้างการเรียนรู้ร่วมของเครือข่ายเป็นระยะๆ โดย สกว.จะเป็นผู้ออกแบบกิจกรรม

สำหรับการดำเนินงานโครงการนี้เป็นส่วนของระบบพี่เลี้ยงเพื่อช่วยวางระบบติดตามสนับสนุนให้แก่มหาวิทยาลัยผู้รับทุน โดยจะให้น้ำหนักในการทำงานระยะ 4 เดือนแรกกับการหนุนเสริมให้ผู้บริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเป้าหมายได้เพิ่มพูนทักษะในการจัดการงานต้นน้ำของการบริหารงานวิจัยเชิงพื้นที่

(upstream management) ซึ่งถือเป็นกระบวนการที่สำคัญมากเพื่อให้ได้ผลงานวิจัยตรงตามเป้าหมายและมีคุณภาพ

ตารางที่ 1 การกำหนดพี่เลี้ยงหลักและพี่เลี้ยงเสริมให้มหาวิทยาลัยเป้าหมายทั้ง 24 แห่ง

พี่เลี้ยง	มหาวิทยาลัยหลัก	มหาวิทยาลัยเสริม
ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง(เชียงราย)	สถาบันอาศรมศิลป์ (สงขลา) มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม (ชัยนาท) มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ (ฉะเชิงเทรา) มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช (นครศรีธรรมราช)
คุณเบญจมาศ ตีระมาศวณิช	มหาวิทยาลัยนครพนม (นครพนม) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา (นครราชสีมา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย(ตรัง) สถาบันอาศรมศิลป์ (สงขลา)	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ (บุรีรัมย์) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ปทุมธานี) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ (อยุธยา สุพรรณบุรี นนทบุรี)
รศ.ดร.ก้าน จันทรพรหมมา*	1. มหาวิทยาลัยทักษิณ(พัทลุง) 2. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (นครศรีธรรมราช) 3. มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช(นครศรีธรรมราช)	1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย (ตรัง) 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี (สุราษฎร์ธานี)
อ.สุปราณี จงดีไพศาล	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม (นครปฐม) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ (สุพรรณบุรี) มหาวิทยาลัยสวนดุสิต(สุพรรณบุรี) มหาวิทยาลัยหัวเฉียว(สมุทรปราการ)	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (นครศรีธรรมราช) มหาวิทยาลัยทักษิณ (พัทลุง) มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (เชียงราย)
รศ.ดร.สุภาวดี สัตยาภรณ์	มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น (เชียงใหม่) มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ (ฉะเชิงเทรา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา (เชียงใหม่ ลำปาง)	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (ลำปาง) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ (สุพรรณบุรี)

พี่เลี้ยง	มหาวิทยาลัยหลัก	มหาวิทยาลัยเสริม
รศ.ดร.เสมอ ถาน้อย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สุวรรณภูมิ (อยุธยา สุพรรณบุรี นนทบุรี) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี(ปทุมธานี) มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม (ชัยนาท)	มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น (เชียงใหม่) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา(เชียงใหม่ ลำปาง)
ดร.ปรีชา อุตระกุล	มหาวิทยาลัยศิลปากร(เพชรบุรี) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ (บุรีรัมย์) มหาวิทยาลัยราชภัฏจอมบึง(ราชบุรี) มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี (สุราษฎร์ธานี)	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (สุพรรณบุรี) มหาวิทยาลัยนครพนม(นครพนม)
ดร.กิตติ สัจจาวัฒนา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ (อุตรดิตถ์) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง(ลำปาง)	มหาวิทยาลัยหัวเฉียว (สมุทรปราการ) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม (นครปฐม) มหาวิทยาลัยราชภัฏจอมบึง (ราชบุรี)

* โครงการนี้เป็นของ รศ.ดร.ก้าน จันทรพรหมมา รับผิดชอบมหาวิทยาลัยรวม 5 แห่ง

วัตถุประสงค์

ติดตามและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนากระบวนการจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยและการทำงาน
วิจัยรับใช้พื้นที่ / สังคม ของมหาวิทยาลัยเป้าหมายในขั้นตอนการจัดการต้นน้ำ (upstream management)
ภารกิจหลักของพี่เลี้ยง

- ร่วมในกระบวนการพัฒนารอบโจทย์การวิจัยของมหาวิทยาลัยที่รับผิดชอบ
- วิเคราะห์และประเมินกลไกการพัฒนาพื้นที่ร่วมกับหน่วยจัดการของมหาวิทยาลัยเป้าหมาย
เพื่อหาช่องทางในการเชื่อมโยงการใช้ประโยชน์ ขยายผลการทำงานร่วมกับกลไกการพัฒนาพื้นที่
- ประเมินระดับความต้องการการพัฒนาของมหาวิทยาลัยที่รับผิดชอบ และเสนอแนะต่อ สกว.
ในการจัดการกิจกรรมเสริมเพื่อพัฒนามหาวิทยาลัย
- ร่วมวางแผนจัด training

- ร่วมเวทีประชุมพี่เลี้ยงและโครงการ
- เป็นผู้ทรงคุณวุฒิหลักในการ review proposal ย่อยในมหาวิทยาลัยที่รับผิดชอบ
- เสนอ/เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ/พี่เลี้ยงอื่นเข้าร่วม review proposal

ภารกิจของพี่เลี้ยง

1. เข้าร่วมในกิจกรรมที่เครือข่ายพี่เลี้ยง และ สกว. ร้องขอการสนับสนุนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของพี่เลี้ยง
2. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานและรายงานการเงินส่ง สกว. เมื่อสิ้นสุดโครงการ

ขอบเขตพื้นที่และมหาวิทยาลัยเป้าหมาย

- เป็นพี่เลี้ยงหลักแก่ 3 มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
- เป็นพี่เลี้ยงเสริมแก่ 2 มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวิชัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บทที่ 2 ผลการดำเนินงาน

ภารกิจหลักของพี่เลี้ยง

- ร่วมในกระบวนการพัฒนารอบโจทย์การวิจัยของมหาวิทยาลัยที่รับผิดชอบ
- วิเคราะห์และประเมินกลไกการพัฒนาพื้นที่ร่วมกับหน่วยจัดการของมหาวิทยาลัยเป้าหมาย เพื่อหาช่องทางในการเชื่อมโยงการใช้ประโยชน์ ขยายผลการทำงานร่วมกับกลไกการพัฒนาพื้นที่
- ประเมินระดับความต้องการการพัฒนาของมหาวิทยาลัยที่รับผิดชอบ และเสนอแนะต่อ สกว. ในการจัดการกิจกรรมเสริมเพื่อพัฒนามหาวิทยาลัย
- ร่วมวางแผนจัด training
- ร่วมเวทีประชุมพี่เลี้ยงและโครงการ
- เป็นผู้ทรงคุณวุฒิหลักในการ review proposal ย่อยในมหาวิทยาลัยที่รับผิดชอบ
- เสนอ/เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ/พี่เลี้ยงอื่นเข้าร่วม review proposal

ภารกิจรองของพี่เลี้ยง

- เข้าร่วมในกิจกรรมที่เครือข่ายพี่เลี้ยง และ สกว. ร้องขอการสนับสนุนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ บทบาทหน้าที่ของพี่เลี้ยง

ผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 2 :สรุปตารางกิจกรรม ที่ได้ดำเนินงานตามภารกิจหลักและภารกิจรองที่กำหนดในระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2560 ถึง วันที่ 31 พฤษภาคม 2560 ดังนี้

วัน/เวลา /สถานที่	กิจกรรม	พี่เลี้ยง/พี่เลี้ยงเสริม/เจ้าหน้าที่
3-5 กุมภาพันธ์ 2560 ณ โรงแรมอัมพวาน่านอน	Workshop 24 มหาวิทยาลัย (ครั้งที่ 1)	ก้าน
15 กุมภาพันธ์ 2560 มรณ นครศรีธรรมราช	เวทีจัดทำกรอบการวิจัยที่ อ.พิปูน	ก้าน, สีสวรรณ์, ดวงพร
19 กุมภาพันธ์ 2560 มรณ สุราษฎร์ธานี	เวทีจัดทำกรอบการวิจัย	ปรีชา, ก้าน
20-21 กุมภาพันธ์ 2560 ม. วิทยาลัยลักษณ์	เวทีจัดทำกรอบการวิจัย พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	ก้าน , สุปรานี ,ดวงพร (20) ก้าน (21)
22 กพ.60 มรณ นครศรีธรรมราช	จัดทำกรอบการวิจัยและร่างประกาศทุน วิจัย	ก้าน , สีสวรรณ์ ,ทราย

24 กุมภาพันธ์ 2560 ม. ทักษิณ	เวทีจัดทำกรอบการวิจัย ที่ป่าพยอม	ก้าน , สุปราณี , ทราย
28 กุมภาพันธ์ 2560 รร. เซนจูรีพาร์ก กทม	นำเสนอกรอบการวิจัยและประกาศทุน วิจัย 24 มหาวิทยาลัย (ครั้งที่ 2)	ก้าน
31 มีนาคม – 1 เมษายน 2560 โรงแรม	Workshop ครั้งที่ 3	ก้าน
10 เมษายน 2560	พัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย มทร ศรี วิชัย จ.ตรัง	เบญจมาศ,สีลาภรณ์,ก้าน,ดวงพร
20 เมษายน 2560	พัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย มวล จ. นครศรีธรรมราช (ครั้งที่ 1)	ก้าน, สุปราณี, กิตติ, ทราย
22 เมษายน 2560	พัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย มรภ นครศรีธรรมราช	ก้าน , สีลาภรณ์, ทราย
22-23 เมษายน 2560	พัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย ม. ทักษิณ จ.พัทลุง	ก้าน, สุปราณี, ทราย
24 พฤษภาคม 2560	พัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย มวล จ. นครศรีธรรมราช (ครั้งที่ 2)	ก้าน, สุปราณี, ทราย
๑๓-๑๔ กรกฎาคม ๖๐ *	Workshop การรายงานความก้าวหน้า ของโครงการ 24 มหาวิทยาลัย ณ Phatunwan Princess กทม	ก้าน

*กิจกรรมต่อเนื่องในการนำเสนอรายงานความก้าวหน้าระยะ 5 เดือน

รายละเอียดกิจกรรมและผลการดำเนินงาน

1. การกิจกรรมของพี่เลี้ยง

ได้เข้าร่วมกิจกรรมตามภารกิจหลักและภารกิจรองของพี่เลี้ยงตามโปรแกรมที่นำเสนอไว้ในตารางที่ 2 ดังนี้

กิจกรรม 1. การเข้าร่วมในกิจกรรมที่เครือข่ายพี่เลี้ยง และ สกว. ร้องขอการสนับสนุนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
บทบาทหน้าที่ของพี่เลี้ยงจำนวน 3 ครั้ง ซึ่งเป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) แบบมีส่วนร่วม คือ

ครั้งที่ 1: ร่วมกิจกรรม workshop 24 มหาวิทยาลัย ณ โรงแรมอัมพวาน่านอน จ. สมุทรสงคราม ในวันที่ 3-5
กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันเกี่ยวกับเป้าหมาย ความคาดหวัง แนวทางการทำงานในภาพรวมของ
โครงการ
2. เพื่อแลกเปลี่ยนและสร้างความคุ้นเคยกันระหว่างมหาวิทยาลัย

3. เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการการวิจัยตลอดกระบวนการจัดการต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ
4. เพื่อพัฒนาทักษะในการจัดกระบวนการเพื่อพัฒนารอบโจทย์ของชุดโครงการวิจัย
5. เพื่อแนะนำพี่เลี้ยงหลักของแต่ละมหาวิทยาลัย และวางกำหนดนัดหมายในการทำงานร่วมกันระหว่าง มหาวิทยาลัยกับพี่เลี้ยงหลัก

ครั้งที่ 2: ร่วมกิจกรรม workshop การนำเสนอกรอบการวิจัยและประกาศทุนวิจัยของ 24 มหาวิทยาลัย ณ โรงแรมเซนจูร์ปาร์ก กทม ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560

วัตถุประสงค์ เพื่อพิจารณาทบทวนกรอบโจทย์วิจัย(Research Framework) และร่างประกาศทุนของแต่ละมหาวิทยาลัยทั้ง 24 แห่ง

ครั้งที่ 3: ร่วมกิจกรรม workshop การนำเสนอกรอบการวิจัยและการประกาศทุน ณ โรงแรมเสนาเพลส กทม ในวันที่ 31 มีนาคม – 1 เมษายน พ.ศ. 2560

วัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอกรอบการวิจัยและประกาศทุนวิจัยของ 24 มหาวิทยาลัย

ผลการดำเนินงานการเข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 3 workshops

1. ได้แนวทางและเครื่องมือในการจัดทำรอบวิจัยเชิงพื้นที่ (workshop ครั้งที่ 1)
2. ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดทำร่างประกาศทุนของแต่ละมหาวิทยาลัย 24 แห่ง (workshop ครั้งที่ 2)
3. ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการบริหารจัดการงานวิจัยต้นน้ำ(upstream management) ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่ดีเป็นต้นแบบที่ดีในการจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ (workshop ครั้งที่ 3) โดยมีรายละเอียดหลายประเด็นที่มีประโยชน์ คือ
 - Workshop ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 3-5 กุมภาพันธ์ 2560 ณ โรงแรมน่านอน อำเภออัมพวา จ.สมุทรสาคร สกว. ร่วมกับสถาบันคลังสมองของชาติ (ศาสตราจารย์ ดร.ปิยะวัตร บุญ-หลง และ รองศาสตราจารย์ ดร. พีรเดช ทองอำไพ) ได้จัดการเรียนรู้เรื่องเครื่องมือและกระบวนการจัดเวทีร่วมกับ stakeholders เพื่อการทำการรอบวิจัยเชิงพื้นที่ที่จะนำไปสู่การจัดทำประกาศเพื่อขอรับข้อเสนอโครงการวิจัยให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในพื้นที่และให้หน่วยจัดการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปจัดกระบวนการในประเด็นและพื้นที่เป้าหมายของแต่ละโครงการ
 - Workshop ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560 ณ โรงแรมเซนจูร์ปาร์ก สกว. จัดกิจกรรม. workshop ครั้งที่ 2 ให้หน่วยจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยที่รับทุน โดยมีผู้แทนหน่วยจัดการมหาวิทยาลัย 24 แห่ง และทีมพี่เลี้ยงหน่วยจัดการเข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ระดับเครือข่ายเพื่อหนุนเสริมการทำงานของหน่วยจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยในขั้นตอนที่มุ่งเน้นความสำคัญและความสมบูรณ์ของการจัดการต้นน้ำ(upstream management) ต่อเนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้จาก workshop ครั้งที่ 1 สำคัญในกิจกรรมครั้งที่ 2 นี้ประกอบด้วย การถอดบทเรียนการจัดเวที พัฒนารอบวิจัยร่วมกับ stakeholders และข้อเรียนรู้จากการทำงาน ซึ่ง ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการ สกว. ได้สกัดข้อเรียนรู้ในการจัดเวทีออกมา 8 ข้อ ทั้งในขั้นตอนเตรียมการและขั้นตอนระหว่างกระบวนการและภายหลังประชุมจากเวที เพื่อให้หน่วยจัดการของมหาวิทยาลัยและพี่เลี้ยงประเมินการทำงาน และสะท้อนข้อเรียนรู้จากกรณีตัวอย่างการทำงานของมหาวิทยาลัย ที่ประกอบด้วย
 1. การกำหนดองค์ประกอบผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน(stakeholders) เข้าเวทีให้ครบถ้วนและมีสัดส่วนที่สมดุล ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญของการได้รอบวิจัยที่ดีและครบถ้วนรอบด้านคือ การได้ความเห็นจากภาคีที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่โครงการเน้นรอบด้านและสมดุล ข้อเรียนรู้เพิ่มเติม คือ (1) หากองค์ประกอบของผู้ที่เกี่ยวข้อง

เช่น นักวิจัย ชุมชนภาครัฐ ภาคเอกชนในแต่ละการประชุมไม่ครบหรือเอนเอียงไปด้านใดด้านหนึ่ง จะทำให้ผลที่เกิดขึ้นไม่ตรงประเด็นตามจริงในพื้นที่ (2) จำนวนคนในเวทีจะขึ้นอยู่กับประเด็นและขนาดของโจทย์ว่ากว้างหรือเป็นโจทย์เฉพาะในแต่ละสาขาวิชา (disciplines)

2. การเตรียมข้อมูลพื้นฐานและหรือต้นทุนงานเดิม เพื่อปรับระดับการรับรู้ข้อมูลของคนร่วมเวทีข้อเรียนรู้คือ ลักษณะข้อมูลจะเป็นการสรุปสถานการณ์ ปัญหา ทิศทางการพัฒนาของประเด็นโครงการให้

ความสำคัญ การนำเสนอข้อมูลต้องชัด ตรงประเด็น กระชับที่เข้าใจง่าย

3. การเตรียมกำหนดการในการจัดเวที ซึ่งเป็นการระดมสมองเพื่อให้ได้ข้อสรุปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ขั้นตอนนี้จะเป็นการจัดลำดับการจัดเวทีว่าจะเริ่มด้วยกระบวนการใดก่อน-หลัง อาทิเช่น 1) การชี้แจงวัตถุประสงค์ 2) การให้ข้อมูลสถานการณ์ในพื้นที่ 3) การชี้แจงวิธีการระดมความคิด โดยเริ่มตั้งคำถามและระดมสมองด้วยเครื่องมือที่เตรียมไว้ (จากการอบรม workshop ครั้งที่ 1) ทั้งนี้ยังมีข้อเสนอแนะให้ผู้จัดการงานวิจัยควรมีการจัดการซักซ้อมการทำงานของวิทยากรกระบวนการกับทีมสนับสนุนให้มีความเข้าใจในกระบวนการและเป้าหมายร่วมกันก่อนการประชุม มิฉะนั้นจะทำให้เวทีเกิดความสับสนและอาจไม่บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามกำหนดเวลา

4. การเตรียมทีมงานสนับสนุน ข้อเรียนรู้คือวิทยากรกระบวนการต้องมีประสบการณ์ในการจัดการเวทีและควรมีคนหลักอย่างน้อยสองคนที่จะช่วยสนับสนุนการทำงาน มีทีมสนับสนุนในการช่วยรวบรวม จัดหมวดหมู่ ความเห็น บันทึกเรื่องราวในเวที ที่ต้องจัดสรรบทบาท วางแผนและซักซ้อมการทำงานร่วมกัน

5. การเตรียมคำถามเพื่อระดมสมอง ข้อเรียนรู้คือ โดยทั่วไปคำถามมีสองข้อ คือ 1) เป้าหมายร่วมคืออะไร และ 2) ปัญหาและคำตอบที่นำไปสู่เป้าหมายร่วม

6. การใช้เทคนิคการระดมสมอง (card/prioritization) ข้อเรียนรู้คือการเตรียมการทั้งเรื่องการใช้เครื่องมือและการเตรียมคำถาม

7. การคุมเวทีและการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ข้อเรียนรู้คือ การมีวิทยากรกระบวนการที่มีประสบการณ์ในการจัดการเวที การมีตัวช่วยที่เป็นทีมสนับสนุนและพี่เลี้ยงจะช่วยสร้างความมั่นใจ (เหมือนพ่อพระ-แม่พระ !)

8. Conceptualization และการสังเคราะห์ออกมาเป็นกรอบชุดการวิจัย ข้อเรียนรู้คือ การมี concept ทางวิชาการ ในแต่ละด้านจะช่วยในการทำงาน เช่น กรณีโจทย์เรื่องสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ จะเป็นเรื่อง supply chain/ value chain รวมถึงความสามารถในการแยกแยะโจทย์วิชาการจากทิศทางการพัฒนา การแยกโจทย์วิชาการที่เป็นงานบริการวิชาการและวิจัย ข้อนี้ยังถือว่าเป็นจุดอ่อนของผู้จัดการงานวิจัยเกือบทุกสถาบัน ซึ่งจะต้องพัฒนาและเรียนรู้ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติไปพร้อมๆกัน

• Workshop ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม - 1 เมษายน 2560 ณ โรงแรมเสนาเพลส กรุงเทพมหานคร สำหรับกิจกรรมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้หน่วยจัดการสามารถพัฒนาข้อเสนอโครงการและพัฒนานักวิจัยให้สามารถเสนอข้อเสนอโครงการที่มีคุณภาพ สาระสำคัญของกิจกรรมมีดังนี้

กิจกรรม 1. กิจกรรมครั้งนี้เริ่มด้วยการบรรยายโดย ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย เกี่ยวกับการนำแนวคิด

กระบวนการพัฒนาและการพิจารณาข้อเสนอโครงการ. ทั้งในเชิงมิติด้าน input process และ output ที่จะนำไปสู่การได้ข้อเสนอโครงการที่มีคุณภาพ ดังนี้

• ในมิติด้าน input ที่เสนอให้หน่วยจัดการของมหาวิทยาลัยพิจารณาเตรียมการ ได้แก่

1. การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีสองส่วนคือ 1) ด้านวิชาการและ 2) ผู้ใช้งานวิจัยที่ตรงสาขาและประเด็นของโครงการ ข้อเรียนรู้คือ การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการ หรือเป็น key actors ในประเด็นโจทย์ของโครงการ จะช่วยให้ นักวิจัยตระหนักในแง่มุมเชิงบริบททางวิชาการและการใช้งานด้วย ส่วนผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะสาขาจะมีมุมมองเชิงลึกในศาสตร์นั้นๆ

2. กำหนดการประชุม ควรมีองค์ประกอบ เช่น เรื่องการนำเสนอกรอบวิจัยในภาพรวม การวิเคราะห์และจัดกลุ่มการนำเสนอข้อเสนอโครงการ การสรุปประเด็นความเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิในภาพรวม และการจัดเวลาให้มีความเหมาะสม

3. เอกสารประกอบการประชุม ได้แก่ 1) กรอบประกาศทุน 2) การ Mapping 3) โครงการวิจัยกับประกาศทุน และ 4) ข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีการจัดกลุ่มที่เชื่อมโยงไปสู่เป้าหมายรวมของโครงการ

4. เครื่องมือ ได้แก่ ชุดคำถามเพื่อให้นักวิจัยได้ตรวจสอบความคิด ความเชื่อมโยงของโครงการวิจัย และการปรับปรุงข้อเสนอโครงการและ แบบประเมิน

• ในมิติด้าน process ประเด็นสำคัญสำหรับผู้จัดการงานวิจัย คือ

1. การให้ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิสองกลุ่ม ที่จะเป็นประโยชน์ต่อโครงการในมิติที่ต่างกัน กล่าวคือ 1) กลุ่มผู้ใช้ผลงาน (users) จะให้มุมมองต่อทิศทางโจทย์ การใช้ประโยชน์จากผลงาน 2) กลุ่มนักวิชาการ จะให้มุมมองเรื่องกรอบแนวคิด วิธีการวิจัย ความสอดคล้องของโจทย์ วิธีการงบประมาณ ฯลฯ

2. การคุมและสรุปผลจากเวที ทั้งการจัดการความเห็นที่แตกต่างของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้จัดการงานวิจัยจะต้องสรุปความเห็นภาพรวมจากผู้ทรงคุณวุฒิที่หลากหลายเพื่อให้นักวิจัยไปปรับแก้ไขได้อย่างชัดเจนและเข้าใจ

• ในมิติด้าน output คือ การสรุปความเห็นจากเวทีพิจารณาเพื่อให้นักวิจัยไปปรับแก้ ที่สามารถทำได้ทั้งในเวทีการประชุมและเอกสารสรุปผลการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วส่งให้นักวิจัยไปปรับแก้ ทั้งนี้เอกสารสรุปจะเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและการตัดสินใจในการพิจารณา

กิจกรรม 2. คือ กระบวนการทำความเข้าใจ (mapping) ข้อเสนอโครงการต่างๆ กับกรอบการวิจัย โดยมี การนำเสนอกรณีศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเป็นกรณีตัวอย่างที่ดี โดย อ.สุปราณี. จงดีไพศาล ผู้ทรงคุณวุฒิพี่เลี้ยง สกว. หลักการสำคัญที่มีการนำเสนอได้แก่

1. วัตถุประสงค์ของการทำ mapping คือ เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์และ องค์ประกอบงานโครงการภายใต้กรอบวิจัย โดยมีมิติที่เป็นองค์ประกอบที่ควรมี ได้แก่ การทบทวนสถานการณ์เชิงบริบทพื้นที่ ทนความรู้เดิม ภาวการณ์เกี่ยวข้อง ความเป็นมาของการตั้งเป้าหมายและองค์ประกอบของงานที่แต่ละมหาวิทยาลัยนำมาเรียบเรียงเป็นประกาศทุน

2 แนวการดำเนินงานคือ การนำ output ที่เป็นเป้าเชิงการพัฒนาที่ได้ตามประกาศทุน มาเชื่อมโยงกับ output ที่เป็นองค์ประกอบโครงการวิจัยต่างๆที่จะนำไปสู่เป้าหมายร่วม ในการเชื่อมโยงสามารถใช้ตาราง excel หรือ mind map ซึ่งผลที่ได้จะเป็นเครื่องมือในการบริหารภาพรวมของโครงการและการเห็นช่องว่างของงานโครงการที่ต้องเติมเต็มให้ครบในองค์ประกอบย่อยเพื่อนำไปสู่เป้าหมายหลักของโครงการและใช้ในการสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้อง และให้แต่ละมหาวิทยาลัยจัดทำ mapping ของแต่ละมหาวิทยาลัย

สรุป สิ่งที่ได้จากการเข้าร่วม workshops ทั้ง 3 ครั้ง คือ ได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเรียนรู้ในฐานะพี่เลี้ยงที่จะนำไปช่วยแนะนำในการจัดการของมหาวิทยาลัยในงานต้นน้ำ ทั้งการพัฒนาโจทย์ จัดทำประกาศทุน การ mapping โครงการวิจัยกับกรอบประกาศทุน ซึ่งเป็นการจัดการงานวิจัยต้นน้ำ(upstream management) ได้เป็นระบบมากขึ้น ถือเป็นกระบวนการหนุนเสริมเติมเต็มให้กับมหาวิทยาลัยทั้ง 24 มหาวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี

(ได้ปรับปรุงและเพิ่มเติมเนื้อหาที่คุณเบญจมาศ ตีระมาศวิช ได้ให้ไว้เป็นเชิงสาธารณะและตามที่ได้พยายามบันทึกไว้ระหว่างการรับฟังในการบรรยายแต่อาจไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่ ดร.สีลาภรณ์ บัวสายได้บรรยายในที่ประชุมนะครับ)

2.ภารกิจหลักของพี่เลี้ยง เป็นการดำเนินงานในภารกิจหลักของ 3 มหาวิทยาลัยในฐานะพี่เลี้ยงหลัก ดังนี้

2.1. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

โจทย์ที่มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ต้องการดำเนินการ คือ “การสร้างความมั่นคงด้านอาชีพในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช และมุ่งเน้น 4 อาชีพที่สำคัญของพื้นที่ ได้แก่ 1) อาชีพทำสวนส้มโอทับทิมสยาม 2) อาชีพการทำนาข้าวพื้นเมือง 3) อาชีพทำไร่จากและ 4) อาชีพปลูกพืชผักตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ได้จัดเวทีเป็น 4 เวทีในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับในแต่ละกลุ่มอาชีพ ดังนี้

ครั้งที่ 1: วันที่ 20-21 กุมภาพันธ์ 2560

ร่วมจัดเวทีทำกรอบการวิจัยในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช(ตำบลคลองน้อย ตำบลขนานนก ตำบลบ้านพัสสีมา)

ครั้งที่ 2: วันที่ 20 เมษายน 2560

ร่วมพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย ณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ อ.ท่าศาลา จ. นครศรีธรรมราช (ครั้งที่ 1)

ครั้งที่ 3: วันที่ 24 พฤษภาคม 2560

ร่วมพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย ณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ อ.ท่าศาลา จ. นครศรีธรรมราช (ครั้งที่ 2)

ผลการดำเนินงาน

ครั้งที่ 1: ผลการประชุมจัดทำกรอบวิจัย

วันที่ 20-21 กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ได้จัดเวทีพัฒนารอบโจทย์วิจัยและประเด็นวิจัย ภายใต้โครงการวิจัยท้าทายไทยและโครงการวิจัยตอบสนองนโยบายเป้าหมายรัฐบาลตามระเบียบวาระแห่งชาติ ปี 2559 กลุ่มเรื่องนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่ โจทย์ที่มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เน้น คือ การสร้างความมั่นคงด้านอาชีพในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช และมุ่งเน้น 4 อาชีพที่สำคัญของพื้นที่ ได้แก่ 1) อาชีพทำสวนส้มโอทับทิมสยาม 2) อาชีพการทำนาข้าวพื้นเมือง 3) อาชีพทำไร่จากและ 4) อาชีพปลูกพืชผักตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้จัดเวทีเป็น 4 เวทีในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับในแต่ละกลุ่มอาชีพ ดังนี้

วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2560 ดำเนินการจัด 2 เวที คือ 1) จัดเวทีพัฒนารอบโจทย์วิจัยประเด็นความมั่นคงอาชีพ “ การปลูกส้มโอทับทิมสยาม” ณ โรงเรียนสอนศาสนาบ้านแสงวิมาน หมู่ที่ 13 ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช และ 2) จัดเวทีพัฒนารอบโจทย์วิจัยประเด็นความมั่นคงอาชีพ “ การทำนาข้าวพื้นเมือง” ณ องค์การบริหารส่วนตำบลขนานนก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2560 ดำเนินการจัด 2 เวที คือ 1) จัดเวทีพัฒนารอบโจทย์วิจัยประเด็นอาชีพ “ การทำไร่จาก” ณ องค์การบริหารส่วนตำบลขนานนก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราชและ 2) จัดเวทีพัฒนารอบโจทย์วิจัยประเด็นความมั่นคงอาชีพ “ การปลูกพืชผัก” ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านพัสสีมา อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

การจัดเวทีทั้ง 4 เวทีในสองวันติดต่อกันนี้ มีสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เป็นแกนนำในการจัดการงานวิจัย นำโดย รศ.ดร.ชิตณรงค์ ศิริสถิตย์กุล (รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการสังคม) ผศ.ดร.ศราวุธ

ปาลิโชน (ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา) และทีมงานจากสถาบันวิจัยและพัฒนา จุดเด่นที่น่าชื่นชมคือความร่วมมือและความเข้มแข็งของระบบการจัดการงานวิจัยของผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยและผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ

กิจกรรมการระดมความคิดเพื่อพัฒนารอบโจทย์วิจัย ผู้ดำเนินการได้เกริ่นนำความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของโครงการแนะนำผู้เข้าร่วมประชุมทุกคน และทำความเข้าใจกับคำว่า “ความมั่นคงด้านอาชีพ” ต่อจากนั้นได้ใช้การตั้งคำถามเพื่อระดมความเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุมโดยการเขียนการ์ด

ข้อสรุปหลักๆที่ได้จากแต่ละเวทีในครั้งนี้ คือ

1. เวทีความมั่นคงด้านอาชีพการปลูกส้มโอทับทิมสยาม

- ปัจจัยความสำเร็จในการประกอบอาชีพการปลูกส้มโอทับทิมสยามอย่างมั่นคงในอาชีพ
- การบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสมและสมดุลในการเพิ่มผลผลิตและคุณภาพส้มโออย่างมีคุณภาพ

2. เวทีความมั่นคงด้านอาชีพการทำนาข้าวพื้นเมือง

- ปัจจัยความสำเร็จในการประกอบอาชีพการปลูกข้าวพื้นเมืองอย่างมั่นคงในอาชีพ
- การหาแร่ธาตุอาหารและค่าโภชนาการข้าวพื้นเมืองชนิดต่างๆ
- การสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม
- การพัฒนากระบวนการหรือการใช้เทคโนโลยีใหม่/นวัตกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม
- การเป็นผู้ประกอบการ

3. เวทีความมั่นคงด้านอาชีพการทำไร่จาก

- การบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสมและสมดุลในการเพิ่มผลผลิตน้ำตาลจาก
- ปัจจัยความสำเร็จในการประกอบอาชีพการทำไร่จากอย่างมั่นคงในอาชีพ
- การสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม
- การพัฒนากระบวนการหรือการใช้เทคโนโลยีใหม่/นวัตกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม
- การเป็นผู้ประกอบการ

4. เวทีความมั่นคงด้านอาชีพการปลูกพืชผัก

- ปัจจัยความสำเร็จในการประกอบอาชีพการปลูกพืชผักอย่างมั่นคงในอาชีพ
- การสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม
- การลดต้นทุนการผลิต
- การรวมกลุ่มเกษตรกรปลูกผักเพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลาง

ภายหลังจากการประชุมในแต่ละเวที พี่เลี้ยง (รศ.ดร.ก้าน จันท์พรหมมา) และ ผศ.ดร.ศราวุธ ปาลีโภชน ได้หารือและสรุปประเด็นสำคัญร่วมกัน ทั้งนี้ ผศ.ดร.ศราวุธ ปาลีโภชน และทีมงานจะนำข้อสรุปจากการจัดเวทีไปจัดทำกรอบวิจัยและยกร่างประกาศข้อเสนอรับทุนต่อไป

ครั้งที่ 2 และ 3: ผลการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย (ตารางที่ 3 และ 4)

ตารางที่ 3: ผลการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย

ลำดับที่	ชื่อโครงการ	หัวหน้าโครงการ โทรศัพท์/อีเมล/สังกัด	งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ
การทำสวนส้มโอทับทิมสยาม ยื่นข้อเสนอ 2 โครงการ ได้รับการสนับสนุน 2 โครงการ				
1	ผลกระทบของการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ต่อความมั่นคงทางอาชีพของเกษตรกรในชุมชน : ศึกษากรณีการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ส้มโอทับทิมสยามปากพนัง	อาจารย์ทวีพร คงแก้ว 075-672776 thaweephorn.kh@wu.ac.th รมนักวิจัยในทีม จำนวน 5 คน สำนักวิชารัฐศาสตร์และนิติศาสตร์	280,000	
2	การจัดการศัตรูพืชในสวนส้มโอทับทิมสยาม จังหวัดนครศรีธรรมราชด้วยวิธีชีวภาพ	รศ.ดร.วาริน อินทนา 0-7567-320 iwarin@wu.ac.th รมนักวิจัยในทีมจำนวน 2 คน สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร	340,100	
อาชีพจากการทำไร่จาก ยื่นข้อเสนอ 7 โครงการ ได้รับการสนับสนุน 6 โครงการ				
1	คุณค่าทางโภชนาการและการป้องกันการตกผลึกของน้ำตาลในระหว่างการเก็บรักษาน้ำผึ้งจาก	รศ.ดร.มนัส ชัยจันทร์ 075-672384 cmanat@wu.ac.th รมนักวิจัยในทีม จำนวน 2 คน สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร	250,000	
2	พัฒนาผลิตภัณฑ์ จาก “ต้นจาก”สู่การสร้างอัตลักษณ์สินค้าของที่ระลึกชุมชนขนานนาก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช	อ.ดร.รุ่งวิ จิตภักดี 0-7567-2244 jrungraw@wu.ac.th รมนักวิจัยในทีมจำนวน 2 คน สำนักวิชาการจัดการ และสำนักวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์	286,000	
3		อ.ธนาภา ช่วยแก้ว 0-7567-2217	276,200	

ลำดับที่	ชื่อโครงการ	หัวหน้าโครงการ โทรศัพท์/อีเมล/สังกัด	งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ
	การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมริมแม่น้ำปากพนัง อำเภอปากพนัง จังหวัด นครศรีธรรมราช	thanapa.ch@wu.ac.th ไม่มีนักวิจัยร่วม สำนักวิชาการจัดการ		
4	การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิง นิเวศในตำบลขนานนก อำเภอ ปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช	อ.ดร.อรอนงค์ เขียวแหลม ไม่มีนักวิจัยร่วม 0-7567-2288 conanong@wu.ac.th สำนักวิชาการจัดการ	286,000	
5	ฤทธิ์ยับยั้งการย่อยและการดูดซึม ไขมันของน้ำส้มจากอินทรีย์ ผลิตภัณฑ์ชุมชนตำบลขนานนก อำเภอปากพนัง จังหวัด นครศรีธรรมราช	อ.ดร.วิยดา กวานเทียน 0-7567-2139 kwiayada@wu.ac.th รวมจำนวนนักวิจัยในทีมจำนวน 3 คน สำนักวิชาสหเวชศาสตร์	280,000	
6	การมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการ บริหารจัดการน้ำในพื้นที่ป่าจาก ตำบลขนานนก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช	อ.จันทิรา รัตนรัตน์ 0-7567-2306 jantira.ra@wu.ac.th รวมนักวิจัยในทีมจำนวน 3 คน สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์และ ทรัพยากร	300,000	
7	การศึกษาศักยภาพและแนว ทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่าง สร้างสรรค์โดยชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำ ปากพนัง โดย	อ.สุนทร บุญแก้ว สำนักวิชาการจัดการ		ไม่ได้รับการ สนับสนุน
การทำนาข้าวพันธุ์พื้นเมืองยื่นข้อเสนอ 2 โครงการ ได้รับการสนับสนุน 2 โครงการ				
1	การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม มอลต์สกัดจากข้าวพันธุ์พื้นเมือง นครศรีธรรมราช	รศ.ดร.วรวรรณ พันพิพัฒน์ 075—6732372 pworawan@wu.ac.th รวมนักวิจัยในทีม จำนวน 2 คน สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร	300,000	
2	การพัฒนาโซ่คุณค่าข้าวพันธุ์ พื้นเมืองในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	ผศ.บุญตรี จันทร์กลั๊บ 086-778-1614 boontareec@gmail.com ไม่มีนักวิจัยร่วม สำนักวิชาการจัดการ	280,000	
อาชีพปลูกพืชผัก ยื่นข้อเสนอ 1 โครงการ ได้รับการสนับสนุน 1 โครงการ				
1	การเปรียบเทียบต้นทุน	อ.นลินี ทินนาม	286,000	

ลำดับที่	ชื่อโครงการ	หัวหน้าโครงการ โทรศัพท์/อีเมล/สังกัด	งบประมาณ (บาท)	หมายเหตุ
	ผลตอบแทน และความเสี่ยงของ การปลูกพืชผักแบบทั่วไปกับการ ปลูกแบบรวมกลุ่ม เพื่อสนับสนุน ความมั่นคงด้านอาชีพของ เกษตรกรในตำบลท่าซอม อำเภอ หัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช	0-7567-2286 nalinee.th@wu.ac.th รณนักรวิชัยในทีมจำนวน 2 คน สำนักวิชาการจัดการ		

ตารางที่ 4: สรุปภาพรวมการเชื่อมโยงโครงการวิจัยกับกรอบการวิจัย

ประเด็น	จำนวนโครงการที่ยื่น ขอรับการสนับสนุน	จำนวนโครงการที่ได้รับอนุมัติ
อาชีพการทำสวนส้มโอทับทิมสยาม - การพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรในการบริหารจัดการสวนส้มโอทับทิมสยาม <u>การจัดการสวนส้มโอทับทิมสยาม ด้วยนวัตกรรม หรือเทคโนโลยี (ปุ๋ย ดิน น้ำ ศัตรูพืช)</u> - ช่องทางการตลาด <u>การจัดการมาตรฐานเพื่อการส่งออก</u>	2 โครงการ	2 โครงการ
อาชีพการทำนาข้าวพันธุ์พื้นเมือง - การศึกษาคุณค่าทางโภชนาการของข้าว - การจัดการนาข้าวด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อน้ำฝน <u>การแปรรูปข้าวพันธุ์พื้นเมือง</u> <u>การสร้างช่องทางการตลาด</u> - การสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่	2 โครงการ	2 โครงการ
อาชีพ การทำไร่จาก <u>การบริหารจัดการน้ำในไร่จาก</u> <u>การสร้างอัตลักษณ์และ แปรรูปผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่า และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ</u> - ช่องทางการตลาด	7 โครงการ	7 โครงการ
อาชีพ การปลูกพืชผัก - การผลิตผักปลอดภัย <u>การบริหารจัดการเกษตรกรแบบรวมกลุ่ม</u>	1 โครงการ	1 โครงการ

● ช่องทางการตลาด		
รวม	12 โครงการ	12 โครงการ

2.2. มหาวิทยาลัยทักษิณ

แผนงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยทักษิณต้องการดำเนินการ คือ โครงการ: “การบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนลุ่มน้ำอย่างยั่งยืน : กรณีศึกษาคลองป่าพะยอมและคลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง ประจำปีงบประมาณ 2560” โดยมีการจัดเวที 3 ครั้ง

ครั้งที่ 1: ร่วมเวทีจัดทำกรอบการวิจัย ณ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง อ.ป่าพะยอม จ. พัทลุง ในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560

ครั้งที่ 2: ร่วมพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย ณ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง อ.ป่าพะยอม จ. พัทลุง ในวันที่ 22-23 เมษายน 2560

ครั้งที่ 3: ร่วมพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย ณ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง อ.ป่าพะยอม จ. พัทลุง ในวันที่ 24 พฤษภาคม 2560

ผลการดำเนินงาน

1.สรุปผลการประชุมทำกรอบวิจัย

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ มหาวิทยาลัยทักษิณ ได้จัดเวทีพัฒนารอบโจทย์วิจัยและประเด็นวิจัยภายใต้โครงการวิจัยท้าทายไทยและโครงการวิจัยตอบสนองนโยบายเป้าหมายรัฐบาลตามระเบียบวาระแห่งชาติ ปี 2559 กลุ่มเรื่องนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่ สำหรับมหาวิทยาลัยทักษิณ ได้ทำงานร่วมกับ สกว. ภายใต้แผนงานวิจัยมุ่งเป้าตอบสนองความต้องการพัฒนาประเทศกลุ่มทุนสวัสดิการเพื่อการพัฒนาสังคมและชุมชน ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2558 ถึงปัจจุบัน ภายใต้แผนงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยทักษิณเน้น คือ การบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนลุ่มน้ำอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาคลองป่าพะยอม – คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง ข้อเสนอโครงการวิจัยในปี 2560 ของมหาวิทยาลัยทักษิณภายใต้โครงการท้าทายไทยฯ กลุ่มทุนนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่ ปี 2559-2560 ซึ่งเป็นการทำงานระยะที่ 3 ของมหาวิทยาลัย

ใน 2 ระยะที่ผ่านมา (ปี 2558-3559) มหาวิทยาลัยได้บริหารจัดการงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ผ่านระบบการจัดตั้งเป็นคลัสเตอร์(clusters) ทั้ง 5 คลัสเตอร์ คือ 1) คลัสเตอร์เกษตรยั่งยืน 2) คลัสเตอร์สิ่งแวดล้อมชุมชน 3) คลัสเตอร์สุขภาพชุมชน 4) คลัสเตอร์ความมั่นคงทางอาหาร และ 5) คลัสเตอร์กระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการชุมชน และแผนงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยเน้น คือ การบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนลุ่มน้ำอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาคลองป่าพะยอม – คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง

สำหรับในระยะที่ 3 (ปี 2560) มหาวิทยาลัยมุ่งเน้นในการยกระดับคุณภาพงานวิจัย “การบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนลุ่มน้ำอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาคลองป่าพะยอม-คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง” ใน 3 ประเด็นหลักคือ 1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำจังหวัดพัทลุง 2) การพัฒนาศักยภาพและเพิ่มประสิทธิภาพภาคเกษตรกรรมฐานรากของชุมชน

ลุ่มน้ำคลองป่าพะยอม-คลองท่าแนะ และ 3) การพัฒนานวัตกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์วิชุมชนลุ่มน้ำ
คลองป่าพะยอม-คลองท่าแนะ

โดยสรุป ในระยะที่ 3 ของโครงการ มหาวิทยาลัยทักษิณมีโจทย์การทำงาน 2 ด้าน คือ

1. ด้านการพัฒนาระบบการจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยที่นำไปสู่การปรับยุทธศาสตร์การวิจัยของ
มหาวิทยาลัย (University Research Reprofile) ในการตอบโจทย์การพัฒนาพื้นที่
2. แผนงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยทักษิณเน้น คือ การยกระดับคุณภาพงานวิจัยในโครงการการบริหารจัดการน้ำ
แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนลุ่มน้ำอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาคลองป่าพะยอม-คลองท่าแนะ จังหวัด
พัทลุง โดย 1) เพื่อพัฒนานวัตกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ หรือการท่องเที่ยว ในชุมชนลุ่มน้ำคลองป่า
พะยอม-คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง 2) เพื่อพัฒนาศักยภาพ เพิ่มประสิทธิภาพภาคเกษตรกรในระดับฐานราก
ของชุมชนลุ่มน้ำคลองป่าพะยอม-คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง

การจัดเวทีในครั้งนี้ มีรองอธิการบดีฝ่ายวิจัย ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาและทีมงานจากสถาบันวิจัย
และพัฒนาดำเนินการจัดการงานวิจัย จุดเด่นที่น่าชื่นชมคือความร่วมมือและความเข้มแข็งของระบบการ
จัดการงานวิจัยของผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยและผู้รับผิดชอบจากสถาบันวิจัยและพัฒนาในการ
ดำเนินการ การบริหารจัดการงานวิจัยในโครงการนี้ ยังมีจุดอ่อนเพราะมีผู้เข้าร่วมประชุมจากชุมชนน้อยเกินไป
(8-10 คน) แต่มีนักวิจัยเข้าร่วมประชุมเกือบ 20 คน และมีผู้มาจากภาครัฐ 2-3 คนเท่านั้น อย่างไรก็ตามทราบ
ว่า การประชุมครั้งนี้เป็นการจัดเวทีอย่างต่อเนื่อง ทั้งการนำเสนอผลงานความก้าวหน้าระยะปีที่ 1 และ 2 และ
ได้มีนักวิจัยนำเสนอโครงการมายังมหาวิทยาลัยแล้วจำนวนจำนวนหนึ่ง ในครั้งนี้จะเป็นการจัดเพื่อทบทวน
เป้าหมายและกรอบการวิจัยจากที่ได้นำเสนอ สกว. เพื่อรับทุนในระยะที่ 3 ให้เข้าสู่ระบบการจัดทำกรอบการ
วิจัยให้มีความชัดเจนมากขึ้น เพื่อจะได้นำไปจัดทำเป็นประกาศข้อเสนอรับทุนอย่างกว้างขวางและทั่วถึงภายใน
มหาวิทยาลัย การจัดเวทีในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งที่เคยเข้าร่วมครั้งที่ 1 และยังไม่เคยร่วมประชุม โดยมี
ท่านรองอธิการบดีฝ่ายวิจัย เป็นผู้กล่าวเปิดการประชุม กิจกรรมการระดมความคิดเพื่อพัฒนากรอบโจทย์วิจัย
ที่เลี้ยง (รศ.ดร.ก้าน จันทร์พรหมมา) ได้เกริ่นนำความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของโครงการโครงการวิจัยทำ
ทนายไทยและโครงการวิจัยตอบสนองนโยบายเป้าหมายรัฐบาลตามระเบียบวาระแห่งชาติ ปี 2559 กลุ่มเรื่อง
นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่ และทำความเข้าใจต่อโครงการ ต่อจากนั้นผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
ได้บรรยายในภาพรวมและผลงานวิจัยของปีที่ 1 และ 2 ที่ผ่านมาให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับทราบ การ
ดำเนินการครั้งนี้พี่เลี้ยง (อาจารย์ สุปราณี) มีส่วนช่วยปรับแก้การดำเนินงานในเวทีในการตั้งคำถามที่ชัดเจน(
เกิดการเปลี่ยนแปลงอะไรและอย่างไรบ้าง มีภัยคุกคามอะไรบ้าง และจะทำอะไรเพิ่มเติมอีก)เพื่อระดม
ความเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุมโดยการเขียนการ์ดตามที่ได้เรียนรู้มาจากการอบรมเชิงปฏิบัติการเมื่อวันที่ 3-5
กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา

ข้อสรุปที่ได้จากการประชุมในการทบทวนกรอบการวิจัยในครั้งนี้ พบว่าในที่ประชุมมุ่งเน้นให้มีการพัฒนาเป็น
แหล่งท่องเที่ยววิถีชุมชนและการเพิ่มประสิทธิภาพภาคเกษตรกรลุ่มน้ำ (โดยพัฒนาจากฐานเดิมที่มีผลการวิจัย

จากปีที่ 1 และ 2) เป็นหลัก จึงนำไปสู่การตกลงร่วมกรอบการวิจัยใหม่ที่มีความชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการในพื้นที่และบริบทในปัจจุบัน คือ “การเพิ่มประสิทธิภาพภาคการเกษตรและการท่องเที่ยววิถีชุมชน เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตบนฐานของการบริการจัดการลุ่มน้ำแบบมีส่วนร่วม”

ภายหลังจากการทำ AAR พบว่า

1. สัดส่วนผู้เข้าร่วมประชุมอาจไม่เหมาะสม
 2. ได้เปลี่ยนแปลงกำหนดการประชุมให้เหมาะสมมากขึ้น
 3. ปรับการตั้งคำถามโดยอาจารย์สุปราณี
 4. ทั้งนี้ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา และทีมงานจะนำข้อสรุปจากการจัดเวทีไปจัดทำกรอบวิจัยและยก
ร่างประกาศข้อเสนอรับทุนต่อไป
2. ผลการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย (รอบที่ 1)

ตามที่สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยทักษิณ ได้เปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัย ภายใต้โครงการ:
การบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนลุ่มน้ำอย่างยั่งยืนกรณีศึกษาคลองป่าพะยอม
และคลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง ประจำปีงบประมาณ 2560 มีผู้สนใจส่งข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับ
ทุนอุดหนุนการวิจัย ทั้งหมดจำนวน 18 โครงการ รายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5

ลำดับที่	ข้อเสนอโครงการ	หัวหน้าโครงการ
1	โครงการที่1 การศึกษาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ชุมชนลุ่มน้ำคลองป่าพะยอม-คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง	อ.ดร.นิจกานต์ หนูไธ
2	โครงการที่2 การวิเคราะห์พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ชุมชนลุ่มน้ำคลองป่าพะยอม-คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง	อ.จิราพร คงรอด
3	โครงการที่ 3 การประเมินรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในพื้นที่ชุมชนลุ่มน้ำคลองป่าพะยอม-คลองท่าแนะจังหวัดพัทลุง	ผศ.ดร.วาสนา สุวรรณ วิจิตร
4	โครงการที่ 4 การพัฒนาสื่อส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่สะท้อนอัตลักษณ์และคุณค่าทางวัฒนธรรมชุมชนคนต้นน้ำ คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง	ผศ.ดร.กฤษฎากาญจน์ โต พิทักษ์
5	โครงการที่ 5 การจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมฝ่ายมีชีวิตจากภูมิปัญญาชุมชนตำบลเขาปู่อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง	อ.วิลาสินี ธนพิทักษ์

ลำดับที่	ข้อเสนอโครงการ	หัวหน้าโครงการ
6	โครงการที่ 6 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศวิถีชุมชนคลองปากประ จังหวัดพัทลุงสู่ฐานเศรษฐกิจชุมชน	น.ส.วิจิตรา อมรวิริยะชัย
7	โครงการที่ 7 การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้วิถีชุมชนต้นน้ำคลองป่าพะยอมจังหวัดพัทลุง	อ.ดร.เดือนตา ร่ำมาน
8	โครงการที่ 8 วิธีการเลี้ยงปลาพลวงของชุมชนต้นน้ำคลองป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง	อ.ดร.ธนพล อยู่เย็น
แผนงานวิจัยวิธีการเลี้ยงชันโรงสู่การยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนพื้นที่ต้นน้ำคลองป่าพะยอมอย่างยั่งยืน		น.ส.จารุวรรณ ชูสงค์
9	โครงการย่อยที่ 9 ภูมิปัญญาการเลี้ยงชันโรงพื้นที่ต้นน้ำคลองป่าพะยอม	อ.ปรียาลักษณ์ โคหนองบัว
10	โครงการย่อยที่ 10 การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์จากชันโรงบนฐานทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นพื้นที่ต้นน้ำคลองป่าพะยอม	น.ส.จารุวรรณ ชูสงค์
11	โครงการที่ 11 การพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตอาหารเพิ่มมูลค่าจากปลาน้ำจืดเพื่อยกระดับคุณภาพอาหารตามหลักเกณฑ์วิธีที่ดีในการผลิต (GMP)	อ.ดร.วีไลลักษณ์ กล่อมพงษ์
12	โครงการที่ 12 การพัฒนารูปแบบการทำวนเกษตรแบบมีส่วนร่วมในสวนยางพาราเชิงเดี่ยว	อ.ศรัณญ์ส รักศีล
13	โครงการที่ 13 การศึกษารูปแบบการจัดการและกระบวนการพัฒนากลุ่มผู้ผลิตกล้วยไม้เชิงพาณิชย์เพื่อการประกอบใช้ในระบบวนเกษตร โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลเขาปู่อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง	นายยุทธนา เอียดน้อย
14	โครงการที่ 14 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชขึ้นพื้นฐานเพื่อการผลิตต้นสารภีน้ำปลอดภัยพัฒนาสู่เชิงพาณิชย์	อ.ดร.ปวีณา แก้วอุบล
15	โครงการที่ 15 การพัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนจากฐานทรัพยากรท้องถิ่นพื้นที่ต้นน้ำคลองป่าพะยอม	น.ส.จรวรรณ นุ่มน้อย
16	โครงการที่ 16 ชุดโครงการแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในจังหวัดพัทลุง	อ.ดร.เชิดศักดิ์ เกื้อรักษ์
17	โครงการที่ 17 ธรรมนูญชุมชนกับการบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนลุ่มน้ำอย่างยั่งยืนกรณีศึกษาคลองป่าพะยอมและคลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง	อ. เอกราช สุวรรณรัตน์
18	โครงการที่ 18 แนวทางการสื่อสารความรู้ในโครงการวิจัยแบบกลุ่มวิชาการ กรณีศึกษา โครงการวิจัยภายใต้โครงการการบริหารจัดการ	อ.ดร.ธนภัทร เต็มรัตน์กุล

ลำดับที่	ข้อเสนอโครงการ	หัวหน้าโครงการ
	น้ำแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนลุ่มน้ำอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาคลองป่าพะยอม - คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง	

ผลการพิจารณาจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัย(รอบที่ 1)

ตามที่โครงการวิจัยการบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนลุ่มน้ำอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา คลองป่าพะยอม - คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง (ระยะที่ 3) ซึ่งเป็นโครงการที่ดำเนินการโดย มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการวิจัยจากเครือข่ายองค์กรบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (คอบข.) ประเภททุน โครงการวิจัยท้าทายไทยและโครงการวิจัยตอบสนองนโยบายเป้าหมายรัฐบาลตาม ระเบียบวาระแห่งชาติ ปี 2559 กลุ่มเรื่องนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่ โดยทุนนี้เป็นการร่วมทุนจากสองฝ่าย คือสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายหนึ่ง งบประมาณ 2,500,000 บาท (สองล้านห้าแสนบาทถ้วน) กับมหาวิทยาลัยทักษิณ อีกฝ่ายหนึ่ง งบประมาณ 2,500,000 บาท (สองล้านห้าแสนบาทถ้วน) รวม 5,000,000 บาท (ห้าล้านบาทถ้วน)

ผลการพิจารณาจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัยโครงการวิจัยการบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนลุ่มน้ำอย่างยั่งยืนกรณีศึกษา คลองป่าพะยอม - คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง (ระยะที่ 3) จำนวน 15 โครงการ งบประมาณการวิจัยทั้งหมดจำนวน 2 ,900,000 บาท (สองล้านเก้าแสนบาทถ้วน)โดย แบ่งเป็นงบประมาณของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย จำนวน 1 ,500,000 บาท (หนึ่งล้านห้าแสนบาทถ้วน) และงบประมาณของกองทุนวิจัย จำนวน 1 ,400,000บาท(หนึ่งล้านสี่แสนบาทถ้วน)ซึ่งมี ระยะเวลา ดำเนินการวิจัย 10 เดือน ระหว่าง วันที่ 1 พฤษภาคม 2560-28 กุมภาพันธ์ 2561มีรายละเอียด(ตารางที่ 6) ดังนี้

ตารางที่ 6: ผลการพิจารณาจัดสรรทุน (รอบที่ 1)

ที่	ชื่อโครงการ	หัวหน้าโครงการ
1	พัฒนาสื่อส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่สะท้อนอัตลักษณ์และคุณค่าทางวัฒนธรรมชุมชนคนต้นน้ำคลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง	ผศ.ดร.กฤตยาภาณุจัน โตพิทักษ์
2	ธรรมนูญชุมชนกับการบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนลุ่มน้ำอย่างยั่งยืนกรณีศึกษาคลองป่าพะยอมและ คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง	อ.เอกราช สุวรรณรัตน์
3	ศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่คลองปากประ จังหวัดพัทลุง	น.ส.วิจิตรา อมรวิริยะชัย

ที่	ชื่อโครงการ	หัวหน้าโครงการ
4	การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ชุมชนลุ่มน้ำคลองป่าพะยอม-คลองท่าแนะจังหวัดพัทลุง	อ.ดร.นิจกานต์ หนูอุไร
5	การวิเคราะห์พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในพื้นที่ชุมชนลุ่มน้ำคลองป่าพะยอม - คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง	อ.จิราพร คงรอด
6	แนวทางการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนในพื้นที่ชุมชนลุ่มน้ำคลองป่าพะยอม-คลองท่าแนะจังหวัดพัทลุง	ผศ.ดร.วาสนา สุวรรณวิจิตร
7	การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้วิถีชุมชนต้นน้ำคลองป่าพะยอมจังหวัดพัทลุง	อ.ดร.เดือนดา ร่าหมาน
8	การศึกษาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนจากฐานทรัพยากรชีวภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าเชิงพาณิชย์ในพื้นที่ต้นน้ำคลองป่าพะยอม	น.ส.จรรยาพร นุ่มน้อย
9	แนวทางการสื่อสารความรู้ในโครงการวิจัยแบบกลุ่มวิชาการกรณีศึกษาโครงการวิจัยภายใต้โครงการการบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนลุ่มน้ำอย่างยั่งยืนกรณีศึกษาคลองป่าพะยอม - คลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง	อ.ดร.ธนภัทร เต็มรัตน์กุล
10	การพัฒนารูปแบบการทำวนเกษตรแบบมีส่วนร่วมในสวนยางพาราเชิงเดี่ยวหลังเปิดกรีด	อ.ศรีณญภัส รักสีล
11	การศึกษารูปแบบการจัดการและกระบวนการพัฒนากลุ่มผู้ผลิตกล้วยไม้เชิงพาณิชย์เพื่อการประกอบใช้ในระบบวนเกษตรโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลเขาปู่อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง	อ.ดร.เจตศักดิ์ เกื้อรักษ์
12	รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนลุ่มน้ำคลองป่าพะยอม-คลองท่าแนะจังหวัดพัทลุง	อ.อรศิริ ลีลายุทธชัย
แผนงานวิจัยวิถีการเลี้ยงชันโรงสู่การยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนพื้นที่ต้นน้ำคลองป่าพะยอมอย่างยั่งยืน		น.ส.จารุวรรณ ชูสงค์
13	โครงการย่อยที่ 1 : ความหลากหลายของชันโรง และฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระของน้ำผึ้งชันโรง บริเวณต้นน้ำคลองป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง	อ.ปรียาลักษณ์ โคหนองบัว
14	โครงการย่อยที่ 2: การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์จากชันโรงบน	น.ส.จารุวรรณ ชูสงค์

ที่	ชื่อโครงการ	หัวหน้าโครงการ
	ฐานทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นพื้นที่ต้นน้ำคลองป่าพะยอม	
15	การจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมฝายมีชีวิตจากภูมิปัญญาชุมชนตำบลเขาปู่อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง	อ.วิลาสสินธ์ พัทธ์

ผลการพิจารณาจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัย(รอบที่ 2)

ตามที่สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยทักษิณ ได้เปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัย ภายใต้โครงการ: การบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนลุ่มน้ำอย่างยั่งยืนกรณีศึกษาคลองป่าพะยอม และคลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง ประจำปีงบประมาณ 2560 (รอบที่ 2) มีผู้สนใจส่งข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับทุนอุดหนุนการวิจัย ทั้งหมดจำนวน 7 โครงการ รายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7: ผลการพิจารณาจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัย(รอบที่ 2)

ลำดับที่	ข้อเสนอโครงการ	หัวหน้าโครงการ
1	โครงการนิเวศบริการและความหลากหลายทางชีวภาพที่กลับคืนมาในแปลงวนเกษตรยางพารา	อาจารย์ ดร.รสนันท์ อินทศิริ สวัสดิ์
2	การใช้สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังเพื่อเฝ้าระวังคุณภาพน้ำคลองปากประจังหวัดพัทลุง	อ.ดร. ปวีณา แก้วอุบล
แผนงานกระบวนการเรียนรู้เพื่อสื่อสารเสริมสร้างจิตสำนึกรักษ์น้ำของชุมชนลุ่มน้ำคลองท่าแนะจังหวัดพัทลุง		ผศ.ดร.กฤษฎา กาญจน์โต พัทธ์
3	ภูมิทัศน์วัฒนธรรมศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวิถีคนน้ำป่าเขาปู่	อาจารย์ ดร.ชัชวาล ชุมรักษา
4	อันตรธานเพื่อสร้างวัฒนธรรมสื่อสารเสริมสร้างจิตสำนึกรักษ์น้ำของชุมชนชาวใต้ตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง	อาจารย์ ดร.วรินทร์ เบญจศรี
5	เครือข่ายสื่อสารชุมชนคนดีศรีปากประเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกรักษ์น้ำ จังหวัดพัทลุง	อาจารย์ ดร.จินตนากรสินันท์
6	พัฒนาการเรียนรู้ชุมชนต้นน้ำคลองท่าแนะจังหวัดพัทลุง: กรณีศึกษาพิชภูมิปัญญาไม้ซัน	นายเกรียงไกร บรรจงเมือง
7	โครงการนิเวศบริการและความหลากหลายทางชีวภาพที่กลับคืนมาในแปลงวนเกษตรยางพารา	อาจารย์ ดร.รสนันท์ อินทศิริ สวัสดิ์

2.3. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

แผนงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราชต้องการดำเนินงาน คือ โครงการ “กระบวนการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ยกระดับคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช”

ครั้งที่ 1: วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2560

ร่วมเวทีจัดทำกรอบการวิจัย ณ ศาลาประชาคม อ.พิปูน จ.นครศรีธรรมราช

ครั้งที่ 2: วันที่ 22 เมษายน 2560

ร่วมพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช

ผลการดำเนินงาน

1.ผลการประชุมจัดทำกรอบวิจัย

ในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2560 มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช ได้จัดเวทีพัฒนารอบโจทย์วิจัยและประเด็นวิจัยภายใต้โครงการวิจัยท้าทายไทยและโครงการวิจัยตอบสนองนโยบายเป้าหมายรัฐบาลตามระเบียบวาระแห่งชาติ ปี 2559 กลุ่มเรื่องนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่ โดยมีโจทย์การทำงาน 2 ด้าน คือ

1. ด้านการพัฒนาระบบการจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยที่นำไปสู่การปรับยุทธศาสตร์การวิจัยของมหาวิทยาลัย (Reprofiling) ในการตอบโจทย์การพัฒนาพื้นที่ที่เดิมทำงานวิจัย ไม่มีการบูรณาการข้ามสาขาวิชา ทำให้ไม่สามารถประเมินผลสำเร็จได้อย่างเป็นรูปธรรม ขณะเดียวกัน ตลอดจนไม่มีกลไกและวิธีการติดตามและประเมินผลลัพธ์และผลกระทบจากการวิจัยที่เป็นระบบ ในโครงการนี้ มหาวิทยาลัยจะได้ปรับระบบการจัดการงานวิจัยภายใต้โครงการท้าทายไทยฯ กลุ่มเรื่องนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่ แผนการวิจัยมุ่งเป้า 'ท้าทายไทย' ตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศที่เป็นการบูรณาการข้ามศาสตร์ซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารจัดการโดยสถาบันวิจัยและพัฒนาที่ยังไม่มีความชัดเจนในด้านการบริหารจัดการเชิงระบบ และมหาวิทยาลัยกำลังอยู่ในช่วงการปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยให้ตอบโจทย์โครงการวิจัยท้าทายไทย กลุ่มเรื่องนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่

2. ด้านประเด็นโจทย์พื้นที่ที่มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญคือ พื้นที่อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช แผนงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราชเน้น คือ กระบวนการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นยกระดับคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

การจัดเวทีในครั้งนี้ มีรองอธิการบดีฝ่ายวิจัย ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาและทีมงานจากสถาบันวิจัยและพัฒนาดำเนินการจัดการงานวิจัย จุดเด่นที่น่าชื่นชมคือความร่วมมือและความเข้มแข็งของระบบการจัดการงานวิจัยของผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยและผู้รับผิดชอบจากสถาบันวิจัยและพัฒนาในการดำเนินการ อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการงานวิจัยในโครงการนี้ ยังมีจุดอ่อนเพราะไม่มีโครงสร้างและการบริหารงานงานวิจัยที่ชัดเจน ทำให้มีอุปสรรคต่อการดำเนินงานจัดการงานวิจัยต้นน้ำ ซึ่งต้องมีการพัฒนาและปรับแผนยุทธศาสตร์การวิจัย (research reprofiling) มหาวิทยาลัย เพื่อการบริหารจัดการงานวิจัยให้ตอบโจทย์โครงการวิจัยท้าทายไทย กลุ่มเรื่องนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่ต่อไป

อย่างไรก็ตาม ได้ทราบว่า มหาวิทยาลัยได้จัดการประชุมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 เพื่อการจัดทำกรอบการวิจัยที่จะต้องใช้เครื่องมือทางวิชาการให้ได้รอบการวิจัยที่มีความชัดเจน ซึ่งมีการจัดเวทีครั้งที่ 1 เพื่อเป็นข้อมูลในการเขียนโครงการขอทุนสนับสนุนท้าทายไทยจาก สกว และได้มีนักวิจัยนำเสนอโครงการมายังมหาวิทยาลัยแล้วจำนวน 8 โครงการ ในครั้งนี้จะเป็นการจัดเพื่อทบทวนและพัฒนาจากการประชุมครั้งที่ 1 ให้เข้าสู่ระบบ

การจัดทำรอบการวิจัยให้มีความชัดเจนมากขึ้น เพื่อจะได้นำไปจัดทำเป็นประกาศข้อเสนอรับทุนอย่างกว้างขวางและทั่วถึงภายในมหาวิทยาลัย การจัดเวทีในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งที่เคยเข้าร่วมครั้งที่ 1 และยังไม่เคยร่วมประชุม โดยมีท่านปลัดอำเภอพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช (ทำหน้าที่แทนนายอำเภอพิบูล) เป็นผู้กล่าวเปิดการประชุม กิจกรรมการระดมความคิดเพื่อพัฒนารอบโจทย์วิจัย ผู้ดำเนินการได้เกริ่นนำความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของโครงการแนะนำผู้เข้าร่วมประชุมทุกคน และทำความเข้าใจต่อโครงการต่อจากนั้นพี่เลี้ยงได้ขอให้เชิญ ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย ซึ่งมาร่วมประชุมในฐานะพี่เลี้ยงเสริม ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มโครงการดังกล่าวได้กล่าวถึงความสำคัญและความเป็นมาของโครงการ การเชื่อมโยงบทบาทและหน้าที่ของมหาวิทยาลัยกับการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ที่มีผลในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่เป้าหมาย Thailand 4.0 ในอนาคต

ต่อจากนั้นผู้ดำเนินการประชุมได้ใช้การตั้งคำถาม 1) “**พิบูลในฝัน**” (อยากเห็นพื้นที่อำเภอพิบูลมีการพัฒนาในระยะ 3-5 ปีข้างหน้าอย่างไร ? 2) ทำไมจึงยังไม่สามารถยกระดับรายได้ชุมชนจากหารท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ชุมชน และ 3) แนวทางการแก้ไขปัญหาจะเป็นอย่างไร ? เพื่อระดมความเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุม (โดยการเขียนการติดตามที่ได้เรียนรู้มาจากการอบรมเชิงปฏิบัติการเมื่อวันที่ 3-5 กุมภาพันธ์ 2560 ที่ผ่านมา)

ข้อสรุปที่ได้จากการประชุมในครั้งนี้ คือ

ชุมชนต้องการเป้าหมาย ‘**คุณภาพชีวิต**’ ของคนพิบูลทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม (ยาเสพติด) ที่ประกอบด้วย 5 ประเด็นหลักที่ต้องการแก้ปัญหา คือ 1) ด้านการท่องเที่ยว 2) ด้านอาชีพ (การพัฒนาผลิตภัณฑ์) 3) ด้านยาเสพติด 4) ด้านสิทธิที่ดินทำกิน(เอกสารสิทธิ) และ 5) ด้านสิ่งแวดล้อม (น้ำเสีย) ตามลำดับ ส่วนมากจะให้ความสำคัญเน้นการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นด้านการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้เพิ่ม

ข้อเสนอประเด็นวิจัยสำคัญที่น่าจะเป็นไปได้ คือ

- การวิจัยในการค้นหาอัตลักษณ์ของพื้นที่อำเภอพิบูล เพื่อจูงใจให้คนมาท่องเที่ยว
- การสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่และนวัตกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์เดิมให้มีคุณค่าและมูลค่าเพิ่มอื่นๆเพื่อรองรับการท่องเที่ยว

2. ผลการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย

2.1. ข้อเสนอโครงการจากนักวิจัยจำนวน 11 โครงการ (ตารางที่ 8) ของโครงการ "**งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ยกระดับคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมอย่างยั่งยืน**"

ตารางที่ 8: ข้อเสนอโครงการวิจัย

ลำดับที่	ชื่อโครงการ	หัวหน้าโครงการ	งบประมาณ (บาท)
1	การพัฒนาช่องทางการจัดการจำหน่ายและการส่งเสริมการตลาดของ	นางนุชนารถ ฤกษ์	382,500

	ผลิตภัณฑ์เกษตรทฤษฎีใหม่ : กรณีศึกษา อำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช	รมย์	
2	การศึกษาและพัฒนาพลังงานทดแทนเพื่อบริหารจัดการน้ำในการอุปโภคบริโภค กรณีศึกษา:อำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช	นายวิจิต มาลาเวช	399,600
3	การพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนต้นน้ำตาปี แอนด์เมด จังหวัดนครศรีธรรมราช	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แฉล้ม สถาพร	400,000
4	การบริหารจัดการต้นทุนโลจิสติกส์เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบร่วมมือในพื้นที่อำเภอฟิปปูนจังหวัดนครศรีธรรมราช	นางสาวพิชญภาพ ริมพราย	357,600
5	การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัสดุยางพาราแปรรูปและผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุเหลือใช้ของผลิตภัณฑ์ชุมชนอำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช	นางสาวณภัช จันทร เมือง	400,000
6	การพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถการผลิตของผลิตภัณฑ์ชุมชนอำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช	นายวิสา รวยรวย	386,260
7	การศึกษาคุณภาพน้ำและแนวทางการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์น้ำชุมชนคลองกะทูนตำบลกะทูน อำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช	นางธารหทัย มาลาเวช	390,500
8	การพัฒนาระบบบัญชีของผู้ผลิตสินค้าหรือผู้ให้บริการเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจเข้มแข็ง : กรณีศึกษา อำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พัชรินทร์ โสมปาน	423,000
9	การจัดการความรู้ด้าน “การพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชน” แบบมีส่วนร่วมเพื่อการวางแผนจัดการเส้นทางท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	นางสาวจิตติมา ดำรง วัฒนะ	374,060
10	การจัดเส้นทางท่องเที่ยวเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบร่วมมือในพื้นที่อำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชไมพร พุทธิรัตน์	400,000
11	แนวทางการจัดการช่องทางการจัดจำหน่ายด้านการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช	นางมนทิรา สังข์ทอง	214,500
	รวมทั้งหมด		4,128,020

2.2. ข้อเสนอโครงการจากนักวิจัยที่ผ่านการพิจารณาให้ปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวน 10 โครงการ (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9: ผลการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ	หัวหน้าโครงการ	งบประมาณ (บาท)
กลุ่มทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม			
1	การศึกษาและพัฒนาพลังงานทดแทนเพื่อบริหารจัดการน้ำในการอุปโภคบริโภคกรณีศึกษา:อำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช	นายวิจิต มาลาเวช	390,000

2	การศึกษาคุณภาพน้ำและแนวทางการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์น้ำชุมชนคลองกะทูนตำบลกะทูน อำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช	นางธารหทัย มาลาเวช	365,000
กลุ่มการท่องเที่ยว			
3	การจัดการความรู้ด้าน “การพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชน” แบบมีส่วนร่วมเพื่อการวางแผนจัดการเส้นทางท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	นางสาวจิตติมา ดำรงวัฒนะ (เดิม)	282,500
4	การจัดเส้นทางท่องเที่ยวเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบร่วมมือในพื้นที่อำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไมพร พุทธิรัตน์	366,000
5	แนวทางการจัดการช่องทางการจัดจำหน่ายด้านการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช	นางมนทรา สังข์ทอง	200,000
กลุ่มการตลาด			
6	การพัฒนาช่องทางการจัดการจำหน่ายและการส่งเสริมการตลาดของผลิตภัณฑ์เกษตรทฤษฎีใหม่ : กรณีศึกษา อำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช	นางนุชนารถ ฤกษ์นรมย์	300,000
7	การพัฒนาตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนต้นน้ำตาปีแฮนด์เมด จังหวัดนครศรีธรรมราช	ผู้ช่วยศาสตราจารย์แฉล้มสภาร	224,000
8	การบริหารจัดการต้นทุนโลจิสติกส์เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบร่วมมือในพื้นที่อำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช	นางสาวพิชญภาพ ริมพราย	327,600
9	การศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัสดุยางพาราแปรรูปและผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุเหลือใช้ของผลิตภัณฑ์ชุมชนอำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช	นางสาวณปภัช จันทรเมือง	349,000
10	การพัฒนาระบบบัญชีของผู้ผลิตสินค้าหรือผู้ให้บริการเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจเข้มแข็ง : กรณีศึกษา อำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรินทร์ โสมปาน	315,900
รวมทั้งหมด			3,120,000

3. การดำเนินงานตามมหาวิทยาลัยเสริม 2 มหาวิทยาลัย

3.1. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แผนงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีมุ่งเน้น คือ โครงการ “นวัตกรรมระบบการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวบนฐานชุมชนเชิงสร้างสรรค์ในเส้นทางอารยธรรมศรีวิชัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี”

ครั้งที่ 1: ร่วมเวทีจัดทำกรอบการวิจัย ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี ในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2560

ผลการดำเนินงาน

(ดูรายงานจากพี่เลี้ยงหลักและเอกสารในภาคผนวก)

3.2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

แผนงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยมุ่งเน้น คือ โครงการ “การจัดการทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน จังหวัดตรัง” มีเป้าหมายร่วมกันของชุมชนคือ การมีอาชีพที่มั่นคง ซึ่งการมีอาชีพที่มั่นคงนั้น จะต้องมีฐานทรัพยากรที่สมบูรณ์ คุณภาพน้ำและสิ่งแวดล้อมบริเวณลุ่มน้ำปะเหลียนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ และช่วยให้ระบบนิเวศมีความสมบูรณ์ รวมถึงชุมชนสามารถสร้างอาชีพที่มีรายได้พอเพียง

กิจกรรมที่ร่วมดำเนินการคือ

ครั้งที่ 1: ร่วมพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จ.ตรัง ในวันที่ 10
เมษายน 2560

ผลการดำเนินงาน

(ดูรายงานจากพี่เลี้ยงหลักและเอกสารในภาคผนวก)

บทที่ 3

สรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะต่อ สกว.

สรุปผลการดำเนินงาน

1. ผลการดำเนินงานการเข้าร่วมกิจกรรมตามภารกิจรองของพีเลียง(เข้าร่วมในกิจกรรมที่เครือข่ายพีเลียง และ สกว. ร้องขอการสนับสนุนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของพีเลียง) จำนวน 3 กิจกรรม

(1.1.) ได้แนวทางและเครื่องมือในการจัดทำกรอบวิจัยเชิงพื้นที่

(1.2.) ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดทำร่างประกาศทุนของแต่ละมหาวิทยาลัย 24 แห่ง

(1.3.) ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการบริหารจัดการงานวิจัยต้นน้ำ (upstream management) ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่ควรเป็นต้นแบบที่ดีในการจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่

2. ผลการดำเนินงานเข้าร่วมตามภารกิจหลักของพีเลียง (3 มหาวิทยาลัยหลัก) (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ผลการเข้าร่วมภารกิจของพีเลียงกับมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยทักษิณและ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

สถาบัน	ผลการดำเนินงาน	ข้อสังเกต
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	1. ได้กรอบการวิจัยเชิงพื้นที่ที่ได้นำเสนอไว้ในโครงการ 2. ได้เอกสารประกาศทุนตามกรอบการวิจัย 3. ได้ข้อเสนอโครงการวิจัยตามการประกาศทุน 4. ได้โครงการวิจัยที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อจัดทำสัญญาารับทุนกับ สกว.	1. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์มีระบบการจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพมาก 2. ผู้บริหาร ผู้จัดการงานวิจัย และทีมงานมีความเข้มแข็ง มุ่งมั่นเพื่อความสำเร็จสูงมาก 3. ในภาพรวมการมีส่วนร่วมของ stakeholders ในทุกขั้นตอนอยู่ในเกณฑ์ที่รับได้ 4. ยังขาดการมีส่วนร่วมของนักวิจัยในที่ประชุมการนำเสนอโครงการในแต่ละโครงการ
มหาวิทยาลัยทักษิณ	1. ได้กรอบการวิจัยเชิงพื้นที่ที่ได้นำเสนอไว้ในโครงการ 2. ได้เอกสารประกาศทุนตามกรอบการวิจัย 3. ได้ข้อเสนอโครงการวิจัยตามการประกาศทุน 4. ได้โครงการวิจัยที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อจัดทำสัญญาารับทุนกับ สกว.	
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	1. ได้กรอบการวิจัยเชิงพื้นที่ที่ได้นำเสนอไว้ในโครงการ	

	2. ได้เอกสารประกาศทุนตามกรอบการวิจัย 3. ได้ข้อเสนอโครงการวิจัยตามการประกาศทุน 4. ได้โครงการวิจัยที่ผ่านการพิจารณาจาก ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อจัดทำสัญญารับทุนกับ สกว.	
--	--	--

3. ผลการดำเนินงานเข้าร่วมตามภารกิจของพี่เลี้ยงเสริม (2 มหาวิทยาลัย) (ตารางที่ 11)

(ตารางที่ 11) ผลการดำเนินงานเข้าร่วมตามภารกิจของพี่เลี้ยงเสริมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีและมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

สถาบัน	ผลการดำเนินงาน	ข้อสังเกต
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	ดูรายงานโดย ดร.ปรีชา อุตระกุล	ผู้จัดการงานวิจัยมีความมุ่งมั่นในการดำเนินกิจกรรมการจัดทำกรอบการวิจัยดี แต่ยังขาดประสบการณ์ในการดำเนินงานซึ่งคงต้องเรียนรู้เพิ่มเติม 2. การมีส่วนร่วมในการจัดทำกรอบการวิจัยยังไม่สมดุมากนัก (จากชุมชนในพื้นที่อยู่ในระดับดีแต่การมีส่วนร่วมจากนักวิจัยอาจยังน้อย)
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	ดูรายงานโดย คุณเบญจมาศ ตีระมาศวนิช	1. ผู้จัดการงานวิจัยมีความเข้าใจในการจัดการงานวิจัยที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพดีมาก 2. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาโจทย์วิจัยของนักวิจัยและ stakeholders ในพื้นที่ดีมาก

ข้อเสนอแนะต่อ สกว

1. ข้อเสนอโครงการในการกำหนดพื้นที่เป้าหมายเพื่อการวิจัย ควรให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาหรือยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดหรือองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อจะได้รับการสนับสนุนและการมีพันธกิจร่วมแบบ “ประชารัฐ” และจะก่อให้เกิดความร่วมมืออย่างจริงจัง (มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกัน)
2. กระบวนการจัดทำกรอบการวิจัยจะต้องมีสัดส่วนองค์ประกอบของ stakeholders ที่เหมาะสม มิฉะนั้นจะทำให้การให้ข้อมูล การรับรู้และการมีส่วนร่วมไม่สมบูรณ์ ส่งผลกระทบต่อปัญหาในการพัฒนาโจทย์และนักวิจัยที่เข้าใจประเด็นปัญหาที่แท้จริงของพื้นที่ เช่นกรอบวิจัยพื้นที่ไม่สมบูรณ์ นักวิจัยไม่สนใจ ฯลฯ

3. หน่วยจัดการงานวิจัยงานวิจัยควรพิจารณาในเบื้องต้นว่าโครงการวิจัยที่นำเสนอมาทั้งหมดมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับกรอบการวิจัยหรือไม่ อย่างไร และยังมีช่องว่างในกรอบวิจัยใดที่ยังไม่มีข้อเสนอโครงการ

4. ระบบการบริหารจัดการที่แต่ละมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการมาระยะปีที่ 1 และ 2 ทำให้ได้ระบบการจัดการงานวิจัย(มิติที่ 1) ที่เข้มแข็งบางมหาวิทยาลัยและก็ยังมีบางมหาวิทยาลัยก็ยังไม่ชัดเจนนัก อย่างไรก็ตาม ยังไม่เห็นว่ามามีมหาวิทยาลัยใดที่นำไปจัดการ reprofiles ยุทธศาสตร์การวิจัยของมหาวิทยาลัย ซึ่ง สกว.อาจต้องเร่งผลักดันในประเด็นดังกล่าวให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

5. กระบวนการพิจารณาโครงการวิจัย มีข้อเสนอแนะ คือ

1) .ควรมี stakeholders ที่เกี่ยวข้องจากพื้นที่ (จังหวัด ชุมชน อบต ฯลฯ) มาร่วมรับฟังและรับรู้ในทุกขั้นตอนหรือกระบวนการวิจัยเพื่อให้เห็นการมีพันธกิจส่วนร่วมกัน

2). นักวิจัยที่นำเสนอโครงการวิจัยทุกคนควรรับฟังโจทย์วิจัยทุกโครงการร่วมกันตลอดการพิจารณาการนำเสนอโครงการวิจัย เพื่อให้เห็นเป้าหมายของโครงการใหญ่ร่วมกัน

6. การนำเสนอรายงานความก้าวหน้า ควรมี stakeholders ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่มาร่วมรับฟังและให้ข้อคิดเห็นด้วย

7. การมีส่วนร่วมหรือแบบ “ประชารัฐ” (ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกัน) ควรจะต้องมีอยู่ทุกขั้นตอนตั้งแต่ เช่น

1) การกำหนดประเด็นของโครงการที่สอดคล้องกับแผนและยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ 2) การจัดทำกรอบการวิจัย 3) การพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย 4) การนำเสนอรายงานความก้าวหน้าของโครงการ

ภาคผนวก

1. ผลการประชุมในการจัดทำกรอบวิจัย มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
2. ผลการประชุมในการจัดทำกรอบวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
3. ผลการประชุมในการจัดทำกรอบวิจัย มหาวิทยาลัยทักษิณ
4. ประกาศมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เรื่องรับข้อเสนอโครงการวิจัยกลุ่มเรื่องนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่
โครงการการสร้างความมั่นคงทางอาชีพในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง
5. ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช การรับข้อเสนอโครงการวิจัยภายใต้โครงการวิจัยท้าทายไทย
กลุ่มเรื่องนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่ “งานวิจัยพัฒนาท้องถิ่น ยกระดับคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคม
อย่างยั่งยืน
6. ประกาศสถาบันมหาวิทยาลัยทักษิณ เรื่องหลักเกณฑ์การสนับสนุนทุนวิจัยและรับข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อ
สนับสนุนโครงการวิจัยท้าทายไทยและโครงการวิจัยตอบสนองนโยบายเป้าหมายรัฐบาลตามระเบียบวาระ
แห่งชาติ ปี 2560 กลุ่มเรื่องนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่ ภายใต้โครงการ: การบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วม
ร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนลุ่มน้ำอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาคลองป่าพะยอมและคลองท่าแนะ จังหวัดพัทลุง
ประจำปีงบประมาณ 2560